

Vaandeldrager

Jaargang 41 - december 2025 - nummer 150

150

Laatste Vaandeldrager in 'glossy' uitvoering

De vergeten offers van de Prinses Irene Brigade

Operatie Orange Deal (Hedel), deel 2

Colofon

Jaargang 41, nummer 150

De Vaandeldrager verschijnt 3 keer per jaar in een oplage van 900 exemplaren en wordt verspreid via controlled circulation

Deadline nummer 151

Vrijdag 20 maart 2026.

Website:

www.fuseliers.nl

Redactieadres:

Redactie De Vaandeldrager

Postbus 33

5688 ZG Oirschot

T 0889 - 515682 (alleen di en do van 08.00 tot 13.30 u)

E vaandeldrager@fuseliers.nl

Hoofdredactie:

Willem Verweij, Kol der Fus b.d.

E vaandeldrager@fuseliers.nl

Eindredactie:

Luc Vermeulen, Kol der Fus b.d.

E vaandeldrager@fuseliers.nl

Redactie:

Bataljons- en Regimentscommandant: Lkol der Fus Björn Wijnen

S1 en Regimentskapitein: Kap der Fus Daan Dame

Communicatieadviseur: Annië van Pelt

Bataljons- en regimentsvertegenwoordiger: Melanie Giesen-Schuurmans

Bataljonsfotograaf: Jos Wassink

Stichting Brigade en Garde: Bgen der Fus b.d. Arie Vermeij

Historische verzameling en Regimentsgeschiedenis: Hans Sonnemans

VOSKNBPI: Nelleke Swinkels - van de Vorst

VOSIBGRPI: Lkol der Fus Arjan Luijten

VVVGFP: Bgen der Fus Roland de Jong

VVOGFP: Kap der Fus René Bergen Henegouwen

Genootschap: Nelleke Swinkels - van de Vorst

Vriendenkring Westenberg: Adj b.d. Joop de Lange

Algemeen redacteur: Richard van de Velde

Fotografie (tenzij anders vermeld):

Garderegiment Fuseliers Prinses Irene

Voorpagina:

Fuseliers van de B Compagnie vormen een erewacht met vaandel bij de Koninklijke Schouwburg in Den Haag tijdens Prinsjesdag op 16 september 2025.

Vormgeving & Druk:

G3M - Grafisch & MultiMedia Management

Zoetermeer - www.g3m.nl

ISSN: 2468-7871

© Copyright:

Stichting Brigade en Garde Prinses Irene

17 Pantserinfanterie Bataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene

De kern van elk leger wordt gevormd door de militairen die het grondgevecht voeren, de Infanterie.

Infanteristen werken met automatische en semi-automatische handvuurwapens, mortieren en antitankwapens. Ook beschikt de infanterie over geavanceerde communicatie- en laserapparatuur en allerlei soorten nachtzichtapparatuur.

Voor de meest actuele foto's, video's, meningen en reacties zie:

www.fuseliers.nl

www.facebook.com/17painfbatGFPI

www.instagram.com/17_painfbat_gfpi

www.youtube.com/17painfbatGFPI

Inhoud

Van de Redactie	2
Van de Regimentscommandant	2
Van de Stichting Brigade en Garde	3
In memoriam	5
Vereniging Van Veteranen GFPI	5
Vereniging van Officieren der Garde Fuseliers Prinses Irene	8
Algemene ledenvergadering en kameraadschappelijke maaltijd 2025	8
Oud-Regimentscommandanten bezocht door bestuur VVOGFPI	9
Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene	10
In de voetsporen van mijn vader Karel Zwart	10
Zeeland, winter 1944 - 1945 De vergeten offers van de Prinses Irene Brigade	11
Vereniging van Oud-Strijders Indië-Bataljons Garderegiment Prinses Irene	13
Veteranen 5 GRPI gezocht	14
Fuseliers toen en nu.....!	15
Bataljonsnieuws	16
Bataljonsstaf	16
CLAS Bokaal voor derde jaar op rij naar 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI	16
Rhino bokaal blijft bij het bataljon tijdens sportieve Brigade Sportdag	16
81 Jaar bevrijding in Grave	17
Coins voor DIG-dragers uitgereikt tijdens jaarlijkse Gewondenlunch	18
Uitreiking Nieuw Guinea Herinneringskruis aan de heer Koningen	19
Traditiedag en beëdiging: nieuwe Fuseliers opgenomen in de gelederen	19
Herdenkingsreis Wolverhampton & Congleton	20
Onthulling plaquette Prinses Irene Brigade in Pont Audemer	21
Postume erkenning voor Pieter Jan de Rijk	21
A "Tijger" Compagnie	22
Saber Junction – Strijd om de heuvel	22
Strong Fuselier: mindset overwint	23
B "Eagle" Compagnie	24
Herdenking Beringen: Bravo Compagnie eert de Prinses Irene Brigade	24
Prinsjesdag 2025	25
OBT WATTENS (Optreden in Bergachtig Terrein)	25
C "Beren" Compagnie	27
Effectieve training voor de vuursteunketen	27
Dienjaar: twee stappen tot de familie	27
D "Springbok" Compagnie	28
Verkennerstraining in- en exfiltratie tijdens wateroversteekoefening	28
Strong Fuselier: een gouden resultaat voor de Dcie en Anti Tank	28
Uit de museumvitrine	29
De Fuseliërsabel	29
Orange-Deal	30
Operatie Orange-Deal: het Brits-Nederlandse drama in de Bommelerwaard, deel II	30

De totstandkoming van de Vaandeldrager wordt mede mogelijk gemaakt door het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg (Vfonds). Vfonds kan mede dank zij inkomsten uit loterijen jaarlijks 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit oorlog en conflict, bijdragen aan onze sterke democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving. Uw deelname aan deze loterijen wordt daarom van harte aanbevolen.

Tekst: Kolonel der Fuseliers b.d. Willem Verweij

Kerst en Nieuwjaar

Wanneer de Vaandeldrager op uw deurmat valt laat de Kerstperiode niet lang meer op zich wachten en kijken we uit naar een nieuw jaar waarin we (hopelijk) een veiliger wereld tegemoet kunnen zien. Wetende dat hoop geen deel uitmaakt van onze doctrine (het is, immers, vaak uitgestelde teleurstelling), verwachten we ook voor dit jaar niet al te veel positieve

veranderingen op het wereldtoneel. Waar u wel op mag hopen (zonder teleurstelling!) is een mooi Regimentsblad. De redactie had weer voldoende kopij en heeft haar uiterste best gedaan er weer een mooi Kerstnummer van te maken.

150

Vaandeldrager 150!

Voor u ligt al weer de honderdvijftigste (!) Vaandeldrager. Het is tevens de laatste “glossy” versie van de Vaandeldrager. Door de Stichting Brigade en Garde is, op aandringen van de VVVGFI, besloten de oplage van de Vaandeldrager drastisch te verminderen en over te gaan op een “digitale” versie voor de leden van de VVVGFI. Door deze afname van de oplage (eigenlijk een halvering) worden de kosten per blad te hoog voor diegenen die nog wel prijs stellen op een gedrukt exemplaar. Vanaf Vaandeldrager 151 zal het blad zowel in een goedkopere geprinte versie als in een digitale versie verschijnen. Onze oud-strijders en sobats hoeven zich geen zorgen te maken; de VVVGFI blijft u van een “papieren” exemplaar voorzien, al is die niet meer mooi glanzend.

Oefenen voor vechten en winnen!

Ons bataljon is de afgelopen maanden intensief blijven oefenen en heeft zich voorbereid op allerlei scenario's en taken. Daarnaast is het bataljon ook op tactisch en sportief gebied toonaangevend geweest de afgelopen periode. U leest de bijdragen van het bataljon in dit blad.

Hopelijk is een welverdiend kerstverlof de eenheid gegund om daarna haar oefen- en trainingsschema weer vol op te pakken in 2026 en zich voor te bereiden op de opdrachten die gaan komen.

Traditie en verleden

Direct na de jaarwisseling wacht ons, op 9 januari, alweer de Regimentsjaardag. Op die dag zal ook ons Museum geopend zijn, waar het tastbare verleden van ons Regiment is uitgestald.

Ook hebben onze redacteurs weer uitgebreid geput uit ons Regimentsverleden en in dit nummer zijn weer zeer interessante en lezenswaardige artikelen opgenomen. 2026 is ook het jaar van het 85-jarig bestaan van ons Regiment; blokkeer 28 augustus 2026 vast in uw agenda voor de grootse viering van deze verjaardag.

Inleverdatum kopij Vaandeldrager 151

Het is ons voornemen Vaandeldrager 151 eind april 2026 uit te geven. Kopij is echter welkom vanaf heden. De uiterste inleverdatum is vrijdag 20 maart 2026.

Wij wensen u veel leesplezier met deze Vaandeldrager; maar vooral een prachtige kerstperiode en een goed, gezond, gelukkig, gezellig maar vooral vreedzaam 2026.

Van de Regimentscommandant

Tekst: Regimentscommandant Luitenant-kolonel der Fuseliers Björn Wijnen

Beste Regimentsgenoten, Fuseliers,

Voor u ligt alweer de laatste editie van De Vaandeldrager van 2025. De feestdagen staan voor de deur, een mooi moment om terug te kijken op een bewogen jaar waarin we als bataljon én regiment veel hebben bereikt.

Bijna een jaar lang stonden we onafgebroken gereed voor inzet – een periode die veel van ons heeft gevraagd. We hebben structureel bijgedragen aan de operaties INTERFLEX en EUMAM, waarbij we Oekraïense militairen hebben opgeleid en voorbereid op

hun inzet aan het front. Dat is van grote betekenis, en daar mogen we met recht trots op zijn. Daarnaast lag de nadruk op het verder verhogen van onze getraindheid. In battlegroup-verband namen we deel aan grote internationale oefeningen zoals *Bastion Lion* en *Saber Junction*, waar we onder uitdagende omstandigheden onze kracht toonden. Ook tijdens de overige talloze trainingen hebben we onze professionaliteit op alle niveaus verder aangescherpt. Een hoogtepunt was de jaarlijkse oefening *Strong Fuselier*, waarin onze Fuseliers op het gebied van mentale en fysieke weerbaarheid, vakkennis en vaardigheden stevig op de proef zijn gesteld – met uitstekende resultaten en grote leerwinst.

Ook sportief hebben we weer laten zien waar we als Fuseliers voor staan: winnen! Voor het derde jaar op rij namen

we recent de CLAS-bokaal mee terug naar Oirschot en ook de brigadesportdag werd overtuigend door onze Fuseliers gewonnen.

Op regimentsvlak beleefden we bijzondere momenten die onze onderlinge band verder versterkten. Denk aan de beëdigingen in Hedel en Oirschot, de jaarlijkse koorduitreiking en de herdenking van onze oud-strijders in Normandië – dit jaar in aanwezigheid van leden van het Genootschap. Het kinderweekend met het thuisfront was opnieuw een groot succes. Tijdens de herdenkingsreis naar Wolverhampton en Congleton hebben we onze Britse banden verder verdiept en onze oud-strijders met trots en respect herdacht. Bijzonder was ook de onthulling van de plaquette in Pont-Audemer, waar een park werd vernoemd naar de Nederlandse Brigade Prinses Irene – een blijvende eer voor hen die ons voorgingen. Tegelijkertijd hebben we afscheid moeten nemen van enkele dierbare regimentsgenoten. Hun inzet en herinneringen leven voort in ons hart en in hun verhalen die wij blijven vertellen.

Kortom: we hebben dit jaar veel gedaan op het gebied van inzet, opleiding, training en regimentsactiviteiten. Daarbij hebben jullie steeds weer blijk gegeven van vertrouwen,

vakmanschap en kameraadschap – iets waar we met z'n allen trots op mogen zijn!

In 2026 blijven we paraat voor inzet, terwijl we onze getraindheid verder versterken – met extra aandacht voor de basis op individueel, groeps- en pelotonsniveau. We investeren bovendien in vernieuwing met UAS- en C-UAS-capaciteiten (Unmanned Aerial Systems) en modernisering van onze technieken en tactieken. Ook de regimentsactiviteiten zetten we onverminderd voort, met als hoogtepunt de viering van 85 jaar Garderegiment Fuseliers Prinses Irene – een evenement om naar uit te kijken. Ook komend jaar blijven wij sterk in strijd, hecht in kameraadschap en gaan we voorwaarts in vernieuwing. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij samen elke uitdaging aan kunnen en ben ontzettend trots op jullie en op alles wat we samen hebben bereikt! Geniet van een welverdiende kerstvakantie en alvast een voorspoedig 2026 gewenst.

Fuseliers, paraat!

Uw trotse Regimentscommandant

Mijn eerste Vaandeldrager

Na een prettige samenwerking met Hans Sonnemans aan het Jubileumboek Garderegiment Fuseliers Prinses Irene in 2011, werd ik door hem benaderd of ik ook de Vaandeldrager kon opmaken. De huidige vormgever waren ze niet helemaal meer tevreden over. Het eerste nummer wat ik gemaakt heb, is nummer 100! Dat betekent dat ik nu 50 reguliere edities verder ben, dus ook voor mij een bijzonder nummer! Leuk om nog steeds het blad te mogen opmaken. Het is jammer dat de productiekosten inmiddels zo hoog zijn geworden in afgelopen jaren dat de aantallen een stuk minder zijn geworden. Veel lees plezier weer!

Uw vormgever, Martijn Stikkelman - G3M

Van de Stichting Brigade en Garde

Tekst: Arie Vermeij, Brigade-generaal der Fuseliers b.d.
Voorzitter Stichting Brigade en Garde

In Memoriam

Helaas ontviel ons in september na een kort ziekbed Richard Ekelhoff, onze oud-penningmeester VVVGFI en grote steunpilaar voor de bataljons die SFOR-5 en SFOR 13 vormden. Wij condoleren familie en vrienden en wensen hen veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies. Dat hij rust in vrede!

Reünies, kameraadschap en saamhorigheid

Volgens mij waarderen we het "elkaar ontmoeten, de mooie gesprekken en de kameraadschap" na Corona nog veel meer dan ervoor. Mooi dat er ook in 2025 weer zo veel reünies op de kazerne in Oirschot zijn geweest!

Steunfonds Prinses Irene en het Generaal Noothoven van Goor Fonds

ZIT JE FINANCIËEL IN DE KNEL,
HET STEUNFONDS KAN JE HELPEN!

Ter informatie en actie breng ik ons Steunfonds nog maar eens onder jullie aandacht, want steeds weer blijkt dat mensen niet helemaal op de hoogte zijn van de mogelijkheden ervan.

Mocht een (jonge) veteraan of ander (voormalig) lid van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene financieel vastlopen en nergens anders meer terecht kunnen (bij gemeente of andere overheidsinstanties) dan kunnen wij helpen. Het is dan mogelijk om i.o.m. met een Nulde-lijns-helper (van de VVVGFI) een verzoek voor een steundonatie of een lening in te dienen bij het bestuur van het Steunfonds. Dit geldt dus ook voor mannen/vrouwen die geen veteraan zijn, of uitgezonden zijn naar Litouwen of Curaçao. Verdere

informatie hierover is te vinden op onze website www.fuseliers.nl

Ons advies als bestuur van het Steunfonds is hier dan ook echt gebruik van te maken indien nodig. Als u mensen weet die het moeilijk hebben, wijs hen hier dan ook gerust op. En gelukkig zijn er uit ons Steunfonds inmiddels ook dit jaar al weer acht jonge veteranen ondersteund. Helaas is de "drempel van de schaamte" nogal hoog als iemand (eventueel door PTSS) een verslaving heeft opgelopen, maar meldt je toch zo snel mogelijk bij ons voor hulp. Des te langer je wacht des te moeilijker het wordt om bij een schuldenprobleem hulp te bieden. Wij zijn ervoor om die hulp te bieden! Dit is de echte kameraadschap binnen ons Regiment GFPI.

Viering 85 jaar GFPI

Alvast voor uw agenda; op vrijdag 28 augustus 2026 vieren wij van 10.00 tot 16.00 uur op de Kazerne in Oirschot dat 85 jaar geleden de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene is opgericht. Uiteraard gaan we dat naast herdenken ook groots vieren met een reünie, met aandacht voor al onze geledingen/periodes (WOII, Indië, Koude Oorlog, Vredesmissies en Huidige taken). Mocht u mee willen helpen bij de organisatie, neem dan contact op met de projectofficier Kolonel der Fuseliers b.d. Joost Doense.

Waarderingen

Wij bedanken Lkol der Fuseliers Benjamin Hoeberichts voor zijn grote inzet voor o.a. de Stichting Brigade en Garde en de Vereniging Van Officiëren GFPI en feliciteren hem met de tijdens de ledenvergadering van de VVOGFPI uitgereikte Goudens Fuseliersspeld.

Ook bedanken wij Adjudant der Fuseliers Corné Brands voor zijn grote en brede inzet voor ons Regiment en feliciteren hem met zijn FLO, de prachtige speeches/woorden tijdens de receptie en de aan hem (voor allereerste keer) uitgereikte Regimentswaardering De Vaandeldrager in goud.

Generaal Ted Meines Symposium

Op 6 november mocht ik als uw voorzitter deelnemen aan het Generaal Ted Meines Symposium, dat vooral gericht was op waardering, erkenning en zorg voor veteranen in com-

binatie met het grote nut van veteranen door hun unieke eigenschappen (doorzettingsvermogen, verantwoordelijkheidsbesef, motivatie, etc) en wat zij voor hun woonplaats kunnen betekenen. De boodschap voor gemeentebestuurders en veteranen is vooral om met elkaar in gesprek te gaan zodat onze samenleving daar beter van kan worden. Heel actueel is uiteraard ook de bijdrage van veteranen aan de weerbaarheid van onze samenleving. Denk daar eens over na: wat kan ik als veteraan doen!

Prinses Irenepark in Pont Audemer

Op 11 november is een delegatie van het Regiment met daarin familieleden van de oudstrijders van de Prinses Irenbrigade Karel Zwart en Frans van der Meeren naar Pont Audemer afgereisd. Dit is georganiseerd voor de feestelijk onthulling van de plaquette voor de naamgeving van het Prinses Irenepark, ter herinnering aan de bevrijding van Pont Audemer door de Prinses Irenbrigade in samenwerking met Britten en Belgen in augustus 1944.

Einde jaar

Het was weer een heel druk jaar voor het bataljon. Grote oefeningen, certificering van het bataljon en alle compagnieën hebben in Engeland onder de naam "Operatie INTERFLEX" weer heel veel Oekraïners getraind voor de bevrijding van hun land. Verder staat het 17e Painbat GFPI als spits van de NAVO gereed om onze grenzen te beschermen. Allemaal mooie en eervolle taken! Ook heeft het 17e bataljon alle mogelijke sport- en tactische prijzen van de Landmacht binnengesleept, waar we met z'n allen heel trots op zijn.

We hopen dat de mannen en vrouwen van GFPI met hun dierbaren – zeer welverdiend -mogen gaan genieten van Fijne Kerstdagen en een mooie jaarwisseling!

Wat gaat 2026 ons brengen?

Ik wens jullie met al je dierbaren een heel gelukkig en gezond 2026 toe! We hopen uiteraard ook dat de oorlogen in Oekraïne en Israël snel zullen worden beëindigd, met een toekomst bestendige vrede, zodat nog meer menselijk leed wordt voorkomen.

In memoriam

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van de volgende leden van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, de Indiëbataljons van het Garderegiment Prinses Irene en van overig delen van ons regiment. Wij wensen de naaste familie alle sterkte toe bij het verwerken van het verlies van hun dierbare. Mogen zij rusten in vrede!

De heer/Mevrouw	Datum overlijden	Plaats overlijden
VOSKNBPI Mevr. M. van de Geijn	25 augustus 2025	Nijmegen
5e Bataljon GRPI Dhr. H. Harmsen	5 oktober 2025	Olst
6e Bataljon GRPI Dhr. J. Kamphuis	29 juli 2025	Apeldoorn
7e Bataljon GRPI Dhr. J. Lansink Dhr. N. Hoevers Dhr. P.A.J. Smit	21 januari 2025 15 juli 2025 juli 2025	Hendrik Ido Ambacht Den Haag Apeldoorn
VVVGFPPI Dhr. H.G.H. Ekelhoff	17 september 2025	Pelt (BE) (Sfor-5 en 13 met 17 Painfbat GFPI)

Vereniging Van Veteranen GFPI

Voorzitter: Brigade-generaal Roland de Jong, adres via secretariaat.
Secretaris: Luitenant-kolonel b.d. Andy van Dijk, Laan van Everswaard 47, 4617 LH Bergen op Zoom, contact: VVVGFPPI@fuseliers.nl
Penningmeester/ledenadministratie: Corné Brands, Bijsterveldenlaan 72, 5045 ZV Tilburg. Tel: 06-40727265. E-mail: brandsacm@tele2.nl
Bankrekening (IBAN): NL64 ABNA 0563 2686 11 t.n.v. Vereniging Van Veteranen Garderegiment Fuseliers Prinses Irene
Voor meer informatie: www.fuseliers.nl

*Tekst: Brigadegeneraal der Fuseliers Roland de Jong
Voorzitter Vereniging van Veteranen GFPI*

We zitten in de feestmaand december en wat is er mooier dan eens rustig in het kerstverlof de Vaandeldrager te lezen? Als je als lid van de VVVGFPPI deze Vaandeldrager nummer 150 nu in handen hebt, dan realiseer je je waarschijnlijk dat dit de laatste papieren Vaandeldrager is die je gaat ontvangen. Voortaan alleen nog digitaal. Tenzij je natuurlijk hebt aangegeven dat je hem tegen extra kosten op papier wilt blijven ontvangen. Jullie zijn daarover met een brief geïnformeerd en hebben kunnen kiezen. Zoals te verwachten, na de eerder gehouden enquête over dit onderwerp, heeft slechts een beperkt aantal leden gekozen voor het op papier blijven ontvangen van de Vaandeldrager. Die mensen gaan wij bedienen. De Vaandeldrager was een grote kosten-

post op onze begroting. Nu die wegvalt kunnen we de contributie voor onze vereniging verlagen. Hier komen we in de komende Algemene Leden Vergadering (9 januari 2026) op terug. Overigens moet ik voor de volledigheid vermelden dat ook onze 'echt' oudgedienden van de VOSKNBPI / VOSIB en onze DIG'ers de Vaandeldrager in hardcopy blijven ontvangen.

Slecht en mooi nieuws

Het is onvermijdelijk dat bij deze veteranenvereniging, met een aantal leden van hoge leeftijd, ons geregeld mensen ontvallen. Ik benoem hen niet in deze column om de praktische reden dat ik daarbij onvolledig zou zijn aangezien we dat in

veel gevallen niet of pas veel later te horen krijgen. Daarbij wordt de column er ook niet vrolijker op. Tijdens onze jaarlijkse reünie staan we bij de herdenking wel nadrukkelijk stil bij allen die ons in het verleden en heden zijn ontvallen. Ik maak echter voor het recente overlijden op 64-jarige leeftijd van Richard Ekelhoff (de "SMA") graag een uitzondering. Niet alleen was hij een markant figuur tijdens onze uitendingen naar Bosnië, maar tevens was hij oud-penningmeester van onze vereniging. Wij betreuren zijn overlijden en wensen zijn echtgenote Louise veel sterkte toe.

Hoe anders kan het gaan in het leven... Het jaar 2025 kent ook maar liefst negen leden van de VOSIB die honderd jaar zijn geworden! Het betreft de heren van den Tempel, Peetoom, Leenhouts, van Osnabrugge, Smulders, Habraken, Rijk, Woudstra en Schieman. Op eerstgenoemde na, allen leden van het voormalige 3e bataljon. Aangezien we van de heren van Osnabrugge en Habraken een telefoonnummer hadden, konden we hen als bestuur een bezoekje brengen. Alle anderen hebben een kaartje gekregen op het bij ons bekende adres. Vanaf deze plaats wil ik de heren nogmaals feliciteren.

Terugblik jaarlijkse reünie

Op 15 augustus jongstleden was het weer tijd voor onze jaarlijkse reünie. Gelukkig was het aantal aanmeldingen op het laatste moment nog wat aangetrokken en werd het een heel gezellige dag. Het weer was ons zeer goed gezind en het feit dat we de bijeenkomst dit keer in en rond de Regimentsmess Congleton hadden georganiseerd, zorgde voor nog meer sfeer. Het was super gezellig waarbij de Calvados, frietkar en springkussen natuurlijk niet ontbraken. Ik zou een poging kunnen doen om die gezelligheid hier verder te beschrijven, maar ik laat de foto's gewoon hun werk doen. Hopelijk nodigen die onmiddellijk uit om volgend jaar (weer) aanwezig te zijn. De jaarlijkse reünie in 2026 wordt gehouden op 28 augustus en valt samen met de viering van het 85-jarig bestaan van ons Regiment. Noteer dus alvast in de agenda.

Kransen

Tijdens onze jaarlijkse reünie staan we, zoals eerder gemeenreed, stil bij allen die ons ontvallen zijn. Dat doen we in Oirschot met het leggen van een krans bij het monument en het houden van een minuut stilte. Dit jaar hebben we ook op de dag van onze reünie een krans laten leggen op vijf begraafplaatsen in Indonesië waar, ver van Nederland, de gesneuvelden van onze Indië-bataljons liggen. Het betreft de begraafplaatsen Menteng Pulo, Pandu, Leuwigajah, Candi en Kembang Kuning. De geleerden zijn het er niet helemaal over eens of dit nu een nieuwe traditie is of een oude traditie waar het stof van is afgeblazen, maar we zijn het er wel over eens dat het een waardig en mooi initiatief is.

Herdenking Roermond

Op zaterdag 6 september vond de 38e jaarlijkse herdenking plaats bij het Nationaal Indië-monument in Roermond. Bij die gelegenheid heeft de Staatsecretaris van Defensie, de heer Gijs Tuinman RMWO, namens de regering een krans gelegd. Vele andere autoriteiten en instanties hebben ook kransen of bloemstukken gelegd. Namens de VVVGFI en namens het Regiment heeft ons bestuurslid Benjamin Hoeberichts dat gedaan. Daarmee hebben wij met name stil gestaan bij de inzet en de offers van de vijf Indië-bataljons die onder de naam 'Irene' ingezet zijn geweest in voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea, maar natuurlijk ook bij die van 17 Infanterie Bataljon NNG (zie voor nadere uitleg Vaandeldrager nr. 146). In zijn toespraak ging de Staatsecretaris in op de invloed die de inzet in Indië op veel veteranen en hun omgeving, hun families heeft gehad, waarbij hij wees op de tentoonstelling "Oud Zeer" in Bronbeek. Hij maakte ook op indrukwekkende wijze een verbinding tussen de Indië-veteranen en de jongere veteranen. De herdenking in Roermond viel dit jaar op de dag waarop in 2009 in Afghanistan Korporaal Kevin van de Rijdt uit de toenmalige eenheid van Staatsecretaris Tuinman sneuvelde.

Eerder had de voorzitter van de Stichting Nationaal Indië Monument 1945-1962 de rol van deze herdenking benadrukt en het verschil met de augustus-herdenking in Den Haag benadrukt. Daar worden de slachtoffers van de strijd tegen en de bezetting door Japan tijdens de Tweede Wereldoorlog herdacht. Het monument in Roermond, waarvandaan dit jaar precies 80 jaar geleden de eerste militairen naar Nederlands-Indië vertrokken, is opgericht ter nage-

dachtenis aan de ruim 6.200 Nederlandse militairen die tussen 1945 en 1962 zijn omgekomen tijdens hun inzet in de Oost.

Reünie Verkepel BG-10

Hieronder volgt een verslag van de betreffende reünie geschreven door de voormalig commandant Bart Noordzij.

“Hier 0.5R over!”

Het heeft even mogen duren, maar eindelijk was het zover. Reünie van het verkenningsspeloton Afghanistan 2009 (BG-10). De parels van weleer weer bij elkaar!

De voorpret op de aangemaakte groepsapp was fantastisch. Oude kreten en herinneringen kwamen weer boven, alsof de tijd had stilgestaan. Van ammoniak-kakken tot vleespetten, gratenkasten, blanco's, rook achterwaarts, antennes tuinen en natuurlijk melk infuusjes voor melkmuiltjes die er niet bij konden zijn. Op een enkel lid na waren we compleet, echter gooide 'de baas', zoals we dat kennen van destijds, voor drie actief dienenden roet in het eten door, met hele korte notice, een oefening of inzet af te kondigen. Grafenwöhr of buitenland ten spijt, op de app waren ze er toch een beetje bij. En dit is tevens goede reden om dit samenzijn volgend jaar te herhalen. Onze reünie begon bij het Nationaal Militair Museum. Daar bevindt zich sinds juni een nieuwe, permanente tentoonstelling 'Keerzijde'. Deze tentoonstelling toont, zoals het zegt, de keerzijde van oorlog. Een tip voor eenieder om eens te gaan kijken. Deze tentoonstelling was precies de reden van ons bezoek. Tijdens onze inzet in 2009 hebben we als eenheid enkele incidenten meegemaakt waarbij, naast enkele gewonden, SMi Mark Leijsen helaas is omgekomen. Dit incident met Mark is het onderwerp van de tentoonstelling. Het wrak van zijn voertuig staat hier tentoongesteld en de overlevenden en de zoon van Mark doen hier hun verhaal in een kwartier durende voorstelling. Ik ben in juni, met enkele Battlegroup-leden, bij de opening van deze tentoonstelling aanwezig geweest en was zeer onder de indruk. Confronterend, herinneringen bovenhalend naar die bewuste dag, maar het gaf ook een soort onbewust 'afsluitend' gevoel. Nooit had ik het wrak nog gezien, nadat het in de woestijn geborgen was. Nooit had ik zo compleet de beleving en het perspectief meegekregen van hen die hierbij gewond raakten en zeker niet van zijn zoon.

Beelden van de afscheidsceremonie en begrafenis evenmin. Heel indrukwekkend en tevens heel eerbiedig weergegeven door het NMM. Na overleg leek het ons mooi om hier onze reünie te beginnen en daar even stil te staan bij onze uitending. Iedereen was zeer onder de indruk van de tentoonstelling en de verhalen kwamen al snel weer los. Dit was ook een mooi moment om toch even te benoemen dat we er voor elkaar zijn, ook als iets ons nog steeds meer zou doen dan gezond is. Bel elkaar als het nodig is! Na deze indrukwekkende aftrap zijn we nog even bij de tentoongestelde Fennek en de Afghanistan tentoonstelling, met het monument met de vijfentwintig namen van daar omgekomen collega's, gaan

kijken. Voor de rest van het museum hadden we weinig oog, des te meer voor elkaar. Oude verhalen werden weer naar boven gehaald, uiteraard weer net iets sterker dan de vorige keer dat ze verteld werden.

Naast de twee IED strikes op onze eenheid, onder andere het opblazen van een grot/spotterlocatie, het kopen van dertig watermeloenen toen we grote water tekorten hadden en we nog twee dagen terug naar het kamp moesten, een rugzak die uit een heli viel en geborgen moest worden, een Afghaan achter een .50 die bijna levens kostte, mariniers met bike patrols, Kiowa helikopters die wel heel eager waren, OP's in de bergen, koude nachten in de green onder een gedeelde poncho-liner, HPG, een huwelijksaanzoek te velde, gesaboteerde LAN-verbindingen, een ontsnapte Bokito, natuurlijk de PC/OPC die zich versliepen voor de allerlaatste HOTO patrouille en nog veel meer. Na het museum verplaatsten we ons naar een lokale eetschuur voor een barbecue om de gesprekken voort te zetten. Geen Paresto barbecue waar je zelf staat te schroeien en waar je bij moet blijven staan, omdat anders je vlees weg is. Nee, er werd zowaar voor ons gebarbecued, waardoor we ons volledig op onze oude en nieuwe avonturen konden focussen. Het was mooi om te horen en zien dat al deze parels zijn blijven schitteren na deze tijd en het allemaal stuk voor stuk goed doen. Eigen bedrijven, mooie carrières en functies binnen defensie of er buiten, nobel werk in de zorg en ook een indrukwekkende persoonlijke prestatie van onze DIG drager Roel, die in twee jaar tijd in zijn eentje heel Zuid-Amerika doorfietste. Over Volo et Valeo gesproken! Een mooie club met een bijzondere band. Toen en nu. De tijd was die avond te kort voor alle avonturen, dus dit gaan we zeker voortzetten.

We danken VVVGPI voor de ondersteuning en het NMM voor hun goede zorgen.

0.5R uit!

Rest mij jullie mede namens het bestuur van de VVVGPI hele fijne feestdagen toe te wensen en alle goeds voor het nieuwe jaar. Wij hopen jullie ook in 2026 weer te mogen begroeten bij één van onze activiteiten. De eerste mogelijkheid daartoe is de ALV op 9 januari tijdens de Regimentsjaardag.

Vereniging van Officiëren der Garde Fuseliers Prinses Irene

Voorzitter: Generaal-majoor der Fuseliers b.d. Hans van der Louw
Secretaris: Kapitein der Fuseliers René Bergen Henegouwen
Penningmeester: Helga Meindersma
Contact: vvogfpi@gmail.com
Overige informatie: www.fuseliers.nl

Algemene ledenvergadering en kameraadschappelijke maaltijd 2025

Tekst: kapitein der Fuseliers René Bergen Henegouwen

Op donderdag 2 oktober vond de kameraadschappelijke maaltijd plaats van de VVOGFPI in restaurant Hoeve 1827, in Oirschot. De genodigden werden ook dit jaar weer ontvangen door twee Fuseliers in Ceremonieel Tenue (CT) bij de ingang van het restaurant.

Algemene ledenvergadering VVOGFPI

De ALV had een vergelijkbare agenda als in 2024. Deze keer voorgezeten door onze eigen voorzitter die er gelukkig weer bij was. De voorzitter heeft stilgestaan bij de bezoeken die het bestuur heeft gebracht aan een aantal verhinderde oud-Regimentscommandanten die er helaas niet meer bij kunnen zijn. Ook ons eigen bestuurslid Maj b.d. Vermeulen was helaas verhinderd, hopelijk kunnen we volgend jaar weer van je genieten Ton!

Bc/Rc Lkol Wijnen blikte, ondersteund door een indrukwekkende fotoreportage, terug op een druk en bewogen jaar. Diverse grote oefeningen en de nog steeds voortdurende missie Interflex waarin Oekraïense collega's worden opgeleid werden aangehaald. Evenals het wederom behaalde succes door het winnen van de CLAS bokaal. Verder was er de gebruikelijke terugblik op de financiën van de vereniging door de penningmeester.

De ALV eindigde dit jaar met een grote klapper! Lkol Hoeberichts werd door de voorzitter verzocht om de zaal te verlaten. Nadat hij uit het zicht verdwenen was werd de

voordracht voor de Gouden Fuseliersspeld (GFS) voorgelezen. Een voordracht die vanuit diverse verenigingen binnen het Regiment is aangedragen. Het mag dan ook geen verrassing zijn dat de voordracht met een groot applaus werd ontvangen. Na zijn terugkeer in de zaal kreeg de Lkol Hoeberichts zijn meer dan verdiende GFS opgespeld, wederom onder een groot applaus. Een waardering voor zijn jarenlange inzet voor het Regiment, een voorbeeld voor ons allen. Van harte gefeliciteerd!

Kameraadschappelijke maaltijd

Na de vergadering was het tijd om buiten te genieten van een drankje en hapje in de vorm van heerlijke anti-pasti plank. De groep aanwezigen waar ondertussen ook de genodigden bij aangesloten waren groeide tot ongeveer 90 personen. Na de groepsfoto verplaatste het gezelschap naar binnen voor de officiële opening van de maaltijd.

De voorzitter blikte kort terug op de ALV met uiteraard de uitreiking van de GFS als hoogtepunt. Vervolgens werd de afhankelijkheidsbetuiging van de VVOGFPI aan Zijne Majesteit de Koning en het antwoord van de Chef Militaire Huis namens de Koning voorgelezen. Met elkaar hebben we een toast uitgebracht op het Koninklijk Huis. Hierna werd het diner geopend met een walking dinner.

Nadat iedereen had plaatsgenomen aan tafel, was het tijd om de nieuwe officieren bij het Regiment voor te stellen, waarbij de BC/RC zelf ook aan de beurt kwam als nieuwe officier binnen ons mooie Regiment. De voorzitter heette hen welkom bij de VVOGFPI met een welkomstdrankje.

Dit jaar was de Bgen b.d. van Dooren de voorzitter van de deputatie van de Garde Grenadiers en Jagers. Bij onze Belgische collega's van Regiment Bevrijding Vijfde Linie was de Lkol (SBH) Reyniers voor het laatst aanwezig als voorzitter van hun deputatie. Beide heren hadden mooie woorden over de banden tussen en de prestaties van onze regimenten en de hedendaagse actualiteiten. In de repliek op de Lkol (SBH) Reyniers werd zelfs de vergelijking met de Genm b.d. (SBH) Tabary gemaakt, een mooier compliment kon hij niet krijgen!

Vervolgens werd de Regimentsjongste naar voren geroepen. Dit jaar was de eer aan de Tlnt Klinkenberg, pelotonscommandant bij de Bravo "Eagle" compagnie. Zijn toespraak stond in het teken van dienstbaarheid, vertrouwen en leiderschap en eindigde met de woorden: "De tekortkoming van de een, betekent de opdracht voor de ander". Ook zijn voordracht werd met groot applaus afgesloten. Iets wat we de laatste jaren eigenlijk standaard zien. De voordrachten zijn van een hoog niveau, de zaal was ook dit jaar muisstil. Direct na zijn voordracht werd de Tlnt van repliek bediend door Bgen b.d. Bokhoven als oudst aanwezige oud-RC.

Tussen de diverse voordrachten door hebben we genoten van meerdere rondes fantastisch eten en heerlijke wijnen. Het diner werd traditioneel afgesloten met het Fuselierslied en een toast Calvados op het Regiment. In de bar kon

er onder het genot van live muziek nog wat gedronken en nagepraat worden

De ALV en onze kameraadschappelijke maaltijd waren ook dit jaar weer een groot succes met een mooie opkomst. De datum voor volgend jaar moet nog vastgesteld worden, er wordt nu in overleg met het bataljon gekeken naar medio september of november. Zodra de datum bekend is informeren wij u meteen via de site en via mail. Wij hebben begrepen dat mail verstuurd vanuit Fuseliers.nl regelmatig in de spambox terecht komt. Controleer die dus aub even en markeer Fuseliers.nl als veilige afzender zodat mail voortaan niet meer in de spambox terecht komt.

De foto's van het diner zijn via de link in het nieuwsbericht op de pagina van de VVOGFPI op Fuseliers.nl te vinden.

Oud-Regimentscommandanten bezocht door bestuur VVOGFPI

Om persoonlijke redenen konden enkele oud-Regimentscommandanten niet aanwezig zijn bij de kameraadschappelijke maaltijd op 2 oktober 2025. Het bestuur van de VVOGFPI besloot om hen, net als in de afgelopen twee jaren, op te zoeken en hen zo te laten weten dat zij weliswaar uit het oog, maar niet uit het hart van onze vereniging zijn.

Generaal-majoor b.d. Peter Kloeg, Brigadegeneraal b.d. Cor Kuypers, Kolonel b.d. Gérard Schenk en Brigadegeneraal b.d. Guus van Leeuwe (genoemd in volgorde van het bezoek) ontvingen ons samen met hun echtgenotes zeer hartelijk en gastvrij. Gezamenlijk keken we terug op de vaak bijzondere gebeurtenissen die zij in hun tijd bij het 13e Painfbat GFPI in Schalkhaar, ons mooie Regiment en in hun overige diensttijd in binnen- en buitenland hadden meegemaakt. Bij het afscheid spraken de genoemde oud-commandanten en uw bestuur uit er zeer naar uit te kijken om elkaar volgend jaar weer te zien.

Uw bestuur heeft dit jaar de echtgenotes van de oud-commandanten een fraai boeket bloemen aangeboden, om zo hun belangrijke rol als de 'partner van' te benadrukken. De oud-Regimentscommandanten zelf ontvingen een kaart met persoonlijke boodschap van uw voorzitter, waarbij met

Tekst: Generaal-majoor der Fuseliers b.d. H.J. van der Louw

name hun voorbeeldrol binnen ons Regiment en vereniging werd benoemd.

Het bestuur van de VVOGFPI zal de oud-Regimentscommandanten die niet in de gelegenheid zijn om deel te nemen aan de kameraadschappelijke maaltijd in 2026, ook weer (thuis) bezoeken.

Op bezoek bij Brigade-generaal der Fuseliers b.d. Guus van Leeuwe

Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene

Contactpersoon: Nelleke Swinkels – van de Vorst

Bij overlijdensgevallen van leden van bovengenoemde vereniging graag bericht aan: Nelleke Swinkels – van de Vorst, Esdoornstraat 21, 5682 CM Best, of e-mailadres: nellekeswinkels@gmail.com. Tel: 0499-374444 en tel: 06-54796857. Gelieve ook uw adreswijziging naar Nelleke Swinkels te sturen.

Website: www.fuseliers.nl en www.prinsesirenebrigade.nl

In de voetsporen van mijn vader Karel Zwart

*Tekst: Jolanda de Jong-Zwart, dochter van oud-strijder Karel Zwart
en lid van het Genootschap Vrienden van de Fuseliers*

Mijn vader was oud-strijder van de Prinses Irene Brigade. Hij heeft ook drie jaar in Nederlands-Indië gediend. Ik ben later zelf, als burger, ook bij Defensie gaan werken. Mijn vader sprak niet vaak over zijn militaire verleden (acties.) Hij vertelde wel altijd als we in de buurt van Hedel waren dat daar zwaar gevochten is. Ook vertelde hij, nadat hij in Zeeland tot twee keer toe gevangen was genomen door de Duitsers, hij in Biggekerke was ontsnapt, geholpen door een bakkersvrouw die hem naar binnen riep. Over zijn 3 jaar in Nederlands-Indië werd ook niet veel gesproken. Wel over zijn tijd in Suriname. Na zijn pensionering is hij toch weer actief betrokken geraakt bij “zijn Fuseliers”. Dat was voor hem zijn familie. Daar voelde hij zich thuis.

Mijn vader is 23-03-2023 overleden nadat hij, de laatste twee jaar van zijn leven, in een verzorgingshuis voor dementerenden heeft gewoond. Hij is met militaire eer begraven op de Nationale Veteranenbegraafplaats in Loenen. Hij had de uitdrukkelijke wens niet vergeten te worden. De Fuseliers en oud-Fuseliers bleven mijn vader opzoeken. Mijn vader genoot van deze bezoeken. Dit hebben wij als familie enorm gewaardeerd.

Dit jaar zijn mijn man en ik lid geworden van het Genootschap Vrienden van de Fuseliers. Zo blijven ook wij betrokken bij het Regiment. Na contact te hebben gehad met Nelleke Swinkels heeft zij gevraagd of wij met het Genootschap wilden optrekken tijdens onze vakantie in Frankrijk en zo in de voetsporen van mijn vader te treden.

Arromanches

Van 4 /m 7 juni hebben we onze camping verruild voor hotel Les Villas d'Arromanches om ons aan te sluiten bij de leden van het Genootschap en de andere gasten van het Regiment. Het klikte direct met de leden van het Genootschap die wij nog niet kenden en het weerzien met de leden die wij al wel kenden was warm. Deze vier dagen zijn we op alle plekken geweest waar ook mijn vader is geweest.

Battlefieldtour en kranslegging bij Saint Côme

Onder begeleiding van reisleader Sergeant-majoor Michel naar de 360 graden cinema en later de beroemde Pegasus brug overgestoken. De Battlefield tour gereden en daarna naar Saint Côme waar ik met de compagniescommandant Kapitein Wouter Roël een krans bij het monument mocht leggen. Dit was voor mij zeer emotioneel en erg indrukwekkend.

's Middags de koorduitreiking op het strand door de DIG-dragers aan de nieuwe Fuseliers. Ontzettend mooi om te zien hoe de DIG-mannen deze taak met veel respect van de Oud-strijders hebben overgenomen. Natuurlijk was het moment van “het te water gaan” ook superleuk om te zien. Het weer zat mee, het zeewater was gelukkig niet al te koud, maar toch.....

Karel Zwart met oud-burgemeester van arromanches Patrick Jardin in 2019

Kranslegging in St-Côme door Jolanda de Jong-Zwart

D-Day Ceremonie op 6 juni

De volgende ochtend naar het plein van Arromanches om de ceremonie bij te wonen. Er waren kransleggingen en toespraken van onder meer de Regimentscommandant, de burgemeester van Arromanches, de ambassadeur van Nederland en andere hoogwaardigheidsbekleders. Regiments-

Zeeland, winter 1944 - 1945

De vergeten offers van de Prinses Irene Brigade

Toen de Prinses Irene Brigade in november 1944 naar Zeeland werd gestuurd, trof zij een door oorlog verwoest landschap. Walcheren stond grotendeels onder water, Middelburg en Vlissingen waren zwaargehavend, en ook de kleinere stadjes op Zuid-Beveland droegen diepe littekens. Voor de geallieerden was het van levensbelang om de toegang tot de haven van Antwerpen te beveiligen en dus werden de Zeeuwse eilanden bewaakt en verdedigd.

De Irene Brigade, al verzwakt door verliezen in eerdere gevechten, kreeg de opdracht de kust te bewaken. Groepen werden verspreid over Middelburg, Veere, Oostdijk en Colijnsplaat. Het was een periode van waakzaamheid, spanning en monotone patrouilles – maar ook van gevaar. Verschillende militairen zouden de winter van 1944–1945 niet overleven. Hun verhalen verdienen het om verteld te worden.

commandant Björn Wijnen heeft samen met Madeleine, de echtgenote van wijlen Genm Rudi Hemmes namens het Regiment een krans gelegd. Het geheel werd afgesloten met een Vin d'Honneur bij de burgemeester. Daarna naar Colleville-sur-mer. Wat mooi en indrukwekkend is deze Amerikaanse begraafplaats. De volgende dag, naar Pont Audemer. Dorthy, de dochter van Oud-strijder Frans van der Meeren, legde samen met Kapitein Wouter Roël hier een krans namens de Brigade. Wat helemaal geweldig is, is dat er een Prinses Irene Brigade Park komt in Pont Audemer, zo beloofde de burgemeester, die ook meteen erelid van het Genootschap werd! Hij kreeg van Regimentskapitein Daan een prachtig schilderij overhandigd en natuurlijk een fles Nederlandse Calvados. Na deze ceremonie hebben we afscheid van elkaar genomen en teruggedreden naar onze camping om onze vakantie verder voort te zetten.

Wat heeft mij het meest aangesproken

De gesprekken met enkele DIG mensen, ook met mensen die mijn vader goed gekend hebben. De bevlogen en behulpzame mensen van het GFPI. Ik lijk nu beter te begrijpen wat mijn vader zo aantrok. Ook vanuit de bevolking de waardering en het gevoel dat je gerespecteerd wordt, dit geheel in tegenstelling tot wat vaak het geval is in Nederland.

Grote familie

Ik heb twee jaar geleden mijn vader verloren maar heb er een grote familie bij gekregen. Mijn man en ik willen iedereen bedanken die het mogelijk hebben gemaakt om deel te nemen aan deze herdenkingsreis. Een onvergetelijke reis waar we met liefdevolle gevoelens, zeer dankbaar en met mooie herinneringen op terugkijken.

Tekst: Richard van de Velde

Sergeant Jacob "Jo" Visbeen (1915–1944)

Opgegroeid in Nieuwe-Tonghe, was Jo Visbeen altijd al een avontuurlijke geest. Hij koos voor de marechaussee en werkte in Zeeuws-Vlaanderen, waar smokkel een dagelijkse uitdaging was. In de oorlog wist hij via Frankrijk en Engeland de Brigade te bereiken en werd parachutist en instructeur in het demonteren van mijnen.

Op Walcheren kreeg hij de gevaarlijke taak landmijnen te ruimen. Op 23 november 1944, bij West-Souburg, ging het mis. Tijdens de ontmanteling van een groot aantal springstoffen klonk een verwoestende knal. Jo werd op slag gedood en van hem werd nauwelijks iets teruggevonden. Zijn familie in Nieuwe-Tonghe kreeg pas later duidelijkheid. In 2022 werden zijn onderscheidingen postuum overgedragen aan zijn nabestaanden.

Eerste-luitenant Ian Jacob Havelaar (1910–1944)

De Rotterdammer Ian Havelaar, commandant van een troep brengun carriers, was een ervaren officier. In de nacht van 24 op 25 november 1944 kreeg hij opdracht een Duitse commando-eenheid te onderscheppen die was geland bij Colijnsplaat. De Duitsers wilden een sluis opblazen en de bevolking van Colijnsplaat gijzelen – een plan dat in een ramp had kunnen eindigen.

Havelaar leidde zijn manschappen tot vlakbij de vijandelijke stellingen. Terwijl hij boven de dijk uitkeek met zijn verrekijker, werd hij getroffen door een kogel van een scherpschutter en overleed ter plekke. Dankzij zijn eenheid werden de Duitsers omsingeld en krijgsgevangen gemaakt. Havelaar werd met grote eer in Colijnsplaat begraven. Later kreeg hij een straatnaam en een monument, en in 2017 vond er een plechtige herbegravenis plaats.

Korporaal Arie Leendert Breure (1905–1945)

Arie Breure was een boerenzoon uit Dinteloord die zijn geluk in Canada zocht. Hij werd Canadees staatsburger, maar sloot zich in 1943 aan bij de Irene Brigade in Engeland. Kort voor D-Day trouwde hij met de Engelse Anita Porter. Het paar zou elkaar nooit meer terugzien.

Tijdens een verblijf in Zeeland, begin 1945, zocht Arie in een schuur naar een kistje om spullen naar zijn vrouw te sturen. Hij trof een door de Duitsers geplaatste boobytrap en werd op 15 januari 1945 gedood. Het verlies was dubbel wrang: enkele maanden eerder had hij zijn familie in Dinteloord nog opgezocht, vol plannen voor de toekomst.

Sergeant Henk Oosterhuis (1908–1945)

Geboren in Scheemda, maar woonachtig in Canada, sloot Henk Oosterhuis zich in 1941 aan bij de Brigade. Hij diende in Suriname, nam deel aan de invasie van Normandië en bleef tot begin 1945 in actieve dienst.

Op 27 januari 1945 vond hij echter een tragisch einde. Nabij Hulst werd hij tijdens een rit met zijn truck doodgeschoten. Volgens sommigen door een verzetsstrijder die hem voor een vijand hield, volgens anderen door een eigen wachtpost. Hoe het ook zij, Henk was een van de velen die niet sneuvelden in frontaal gevecht, maar door de grillige chaos van oorlog.

Adjutant Onderofficier Jans Wieringa (1903–1945) en Soldaat Bob Pauwe (1917–1945)

Op 17 maart 1945 voltrok zich een tragedie in de bossen tussen Oostkapelle en Vrouwenpolder. Jans Wieringa, vaandeldrager en instructeur, en Bob Pauwe, een Amster-

dammer die via een omweg bij de Brigade was gekomen, probeerden een achtergelaten Duits kanon onschadelijk te maken. Toen zij een granaat in de loop

wilden schuiven, bleek er al een projectiel aanwezig. De explosie kostte hen beiden het leven.

Hun lichamen werden aanvankelijk in Vrouwenpolder begraven. Later werden ze herbegraven op het ereveld Grebbeberg. Voor Bob's dochters in Frankrijk was dat moment in 1981 een hernieuwde verbinding met hun vaderland.

Korporaal Bernard "Bert" Doeser (1915–1945)

Bert Doeser werd in Utrecht geboren, maar groeide vanaf 1915 in Engeland op. Hij trouwde in 1941 met Ana Barnes en sloot zich bij de Prinses Irene Brigade aan. In augustus 1944 landde hij met de Brigade in Normandië en maakte hij de opmars naar Nederland mee.

Tijdens de winter van 1944–1945 was hij gelegerd in Krabbendijke. Op 10 februari 1945 werd het dorp getroffen door een Duitse VI, die neerstortte op het huis van waarnemend burgemeester Vogelaar, waar juist een verjaardagsfeest plaatsvond. Bert was daar ook aanwezig en kwam daarbij, samen met twee burgers, om het leven. Hij werd 29 jaar oud. Aanvankelijk begraven in Arnemuiden, kreeg hij in 1972 zijn laatste rustplaats op het Militair Ereveld Grebbeberg.

Korporaal Jelte Antonides (1918–1944)

Jelte Antonides werd geboren in Zuidbroek, Groningen, als een van twaalf kinderen. Samen met zijn broer Geert emigreerde hij in 1939 naar Canada. Daar meldden beiden zich in 1941 vrijwillig voor de Prinses Irene Brigade: "Het was niet eerlijk dat de Canadezen zouden vechten voor onze vrijheid, terwijl wij toekeken," schreef Geert later.

Na jaren van training stak Jelte in augustus 1944 met de Brigade het Kanaal over en nam hij deel aan de veldtocht door België en Nederland. Zijn kameraadschap en moed werden vaak geroemd. Maar op 15 november 1944 sloeg het noodlot toe. Tijdens een verplaatsing bij Schore raakte hij bekneld toen zijn hoofd tussen de bogen van een troopcarrier kwam en een passerende wagen hem fataal verwondde. Hij was 26 jaar oud.

Aanvankelijk werd Jelte begraven in Schore, later vond hij zijn laatste rustplaats in zijn geboortedorp Zuidbroek. Zijn broer Geert zou de oorlog wel overleven, maar schreef

later: "Jelte maakte zelf geschiedenis. Hij mocht de vreugde van thuiskomen niet meer beleven."

De Prinses Irene Brigade staat bekend om haar rol in Normandië, Brabant en later bij de bevrijding van Nederland. Minder bekend is dat ook in het doorweekte Zeeland offers zijn gebracht – niet altijd in felle gevechten, maar vaak door ongelukken, sabotage of de willekeur van oorlog.

De namen van Jacob Visbeen, Ian Havelaar, Arie Breure, Henk Oosterhuis, Jans Wieringa, Bob Paauwe, Bernard Doeser en Jelte Antonides herinneren ons eraan dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is. Hun verhalen, verweven met het Zeeuwse landschap, verdienen blijvend verteld te worden, juist binnen de gemeenschap van militairen die begrijpt wat dienst en plicht werkelijk betekenen.

Vereniging van Oud-Strijders Indië-Bataljons Garderegiment Prinses Irene

Organisatie: VVVGFI. Contactpersoon Lkol Benjamin Hoeberichts, p/a 17 Painbat GFPIVOSIB, Postbus 33, 5688 ZG Oirschot. Tel. 06-15006790. E-mail: VOSGRPI@Fuseliers.nl
Bankrekening (IBAN): NL64 ABNA 0563 2686 | t.n.v. VVVGFI

Noot van de redacteur: de navolgende tekst is onveranderd en integraal overgenomen van het originele document.

In de periode september en oktober 1949 worden sommige bezette gebieden overgedragen aan de T.N.I. (Tentara Nasional Indonesia), de vijand waar altijd tegen is gestreden, maar zij kunnen het nog steeds niet laten zo nu en dan mijnen te leggen. De situatie rondom Malang is dan ook niet veilig, er zijn ook veel Rampokkers, dat zijn loslopende bendes. Die stelen zelfs auto's.

Er wordt in deze periode ook op laffe wijze een eerste Luitenant van de Inlichtingen dienst doodgeschoten en om deze redenen wordt er een Garnizoenspolitie in het leven geroepen.

Wat de politiek aangaat vernemen wij af en toe iets. Er wordt veel gesproken over het verloop van de Ronde Tafel Conferentie, maar begrijpen doen wij het niet. Zo wordt er veel gesproken over het terug sturen van de troepen en zelfs dat het m.s. Zuiderkruis, die met nieuwe troepen onderweg is, halverwege was terug gekeerd naar Nederland.

Eind november vind er een prettige gebeurtenis plaats. Er moeten formulieren worden ingevuld voor de demobilisatie, en dat zijn toch goede vooruitzichten. Ook de plaats Gondanglegi moet aan de voormalige vijand worden prijs gegeven. Het Bataljon wordt in, en rond Malang samen getrokken. Op 8 december komen wij tijdelijk terecht in de Landbouw Hogeschool van Malang. Het is wel weer even vreemd met 23 man op één kamer, maar het is wel een gezellige omgeving.

De Nederlandse bevolking van Malang vind het beangstigend en denken er sterk over om naar Holland te gaan, want zij denken dat de situatie onhoudbaar wordt als de Nederlandse militairen zijn verdwenen uit dit land. We naderen nu het eind van 1949. Er komen nu berichten dat bin-

nen enkele maanden een aantal troepentransport schepen naar Nederland zal vertrekken.

Kapt. Kreeftenberg is bij de Staf 4e Inf. Brigade geweest en vertelt dat het Bataljon waarschijnlijk op 27 februari met het m.s. Grote Beer naar Batavia gaat.

Ons wagenpark, ook onze motoren en vele andere spullen moesten worden overgedragen aan de T.N.I., dat was onze vroegere vijand. Het is begrijpelijk dat er een vreselijke haat bestond tegenover die vroegere vijand. Immers het Bataljon had 43 van onze vrienden verloren en er waren vele gewonden te betreuren en ook was ons leven ondraaglijk gemaakt. Zo dachten de meesten er toen over, maar als er later in het burgerleven goed over wordt nagedacht moet toch worden gesteld dat de Nederlandse troepen daar niets hadden te maken.

Eigenlijk is de Nederlandse Regering de schuldige van al die 6400 gesneuvelde vrienden.

Gedicht:

**Uit het door Jan Baas geschreven boek over het 4e Bat Garde Regiment Prinses Irene.
Aan de lezer, zoals nabestaanden der Indië Veteranen**

Eens droegen zij de wapenrok der Nederlandse Strijdmacht,
En gingen voor drie jaar naar Indië met een speciale opdracht.
Deze luidde: Breng Orde-Rust-en Vrede in dat verre overzeese land,
Maar met deze opdracht heeft de Nederlandse Regering zich de vingers gebrand.
Meer dan 120.000 jonge kerels kwamen terecht in een oneerlijke strijd,
Het leven dat zij daar moesten doorbrengen kon ook stellig niet worden benijd.
Omtrent de vaak erbarmelijke jaren dat zij daar op elkaar waren aangewezen,
Heb ik nu 60 jaar later tot taak genomen U hierover te laten lezen.
Voordat de tijd was angebroken van de zeereis, die een maand zou gaan duren,
Werden zij geschoold tot de krijgstuicht, om een motorrijwiel te besturen.
Deze training vond plaats in- en rond Arnhem, bij barre winterse omstandigheden,
Bij vorst-sneeuw- en ijs, en er moest met strakke discipline worden aangetreden.
Mars oefeningen, bedienen van vuurwapens, en alles wat een soldaat dient te kennen,
Dat werd in 7 maanden geleerd, aan die omstandigheden moest men wennen.
Toen het moment was gekomen van afscheid der achterblijvers die hen dierbaar waren,
Vertrok het Bataljon vanuit Amsterdam, voor een lange zeereis over de woelige baren.
Het leven op die oude schuit met de naam Tabinta was dan ook bepaald geen pretje,
Na aankomst in Indië moest men op een veldbed slapen, onder een muskieten netje.
De taal en zeden waren in Nederland reeds voor een gedeelte aan hun bijgebracht,
Maar wat daar dan ook werd aangetroffen was lang niet wat men er had verwacht.
Zo was er helemaal geen tijd om aan acclimatiseren toe te komen,
Er moest al snel aan de eerste politionele aktie worden deelgenomen.
De oneerlijke strijd met de opstandelingen was vanaf die dag begonnen,
Maar kon onmogelijk door geen van beide partijen worden gewonnen.
Na de eerste ervaringen van het wapengekletter rond Semarang en Demak,
Kwam de periode dat voor hun op Oost Java de tweede politionele aktie uitbrak.
Dat werd een zware en moeilijke tijd van beschietingen, trekbonnen en hinderlagen,
En voor de beveiliging van de Luchtmacht moest vragen.
De inmiddels volwassen kerels, geworden in die zware en oneerlijke strijd,
Willen hun verhaal vertellen over die spannende en onvergetelijke tijd.
Maar er zijn ook wel goede en mooie restanten uit die zo bewogen jaren,
Dat is de hechte vriendschap die is overgebleven uit de tijd dat zij samen waren.

Veteranen 5 GRPI gezocht

Ik zou graag in contact komen met veteranen van het 5e Bataljon Garderegiment Prinses Irene die gediend hebben in het voormalig Nederlands-Indië van 1947-1950. Mijn grootvader, Coen Noorloos, diende ook bij dit bataljon. Ik ben al vele jaren op verschillende manieren actief bezig met deze geschiedenis. Ik hoop via deze weg nog veteranen te kunnen ontmoeten voor een gesprek. U kunt mij bereiken per telefoon, e-mail of post:

Martin Noorloos
Bermweg 40
3059 LA Rotterdam
Email: martinnoorloos@gmail.com
Telefoon: 06 54763521

Fuseliers toen en nu.....!

Tekst: Melanie Giesen-Schuurmans

In deze rubriek wil ik graag iemand aan het woord laten die een verleden heeft bij het Regiment en nu lid is van de VVVGFPi.

Hoe gaat het nu met deze persoon? Wat doet hij/zij tegenwoordig en wat is zijn/haar band met het Regiment?

Dit keer is het de beurt aan: **Caron Luppens**

Wie ben je?:

Mijn naam is Caron Luppens en ik ben getrouwd met Evelien. We hebben

samen twee zoons, Valentijn van 7 en Oliver van 4 jaar.

Ik werk als Hoofd Sectie Interne Dienstverlening & Beheer in het CMH (Centraal Militair Hospitaal) in Utrecht. Dit doe ik op interim basis. Ik ben dus weer terug op het oude nest en daarmee is voor mij de cirkel rond.

In mijn vrije tijd speel en kijk ik graag voetbal, houd ik me bezig met wijnstudies, in de tuin werken en breng ik graag tijd door met mijn kinderen.

Wat is je band met het Regiment?

Ik heb zo'n vier jaar bij het Regiment gezeten, in 2001 begonnen bij de Alfa Compagnie als eerste lichting Minimi- en SLA schutter.

Ik ben in deze periode ook 1 keer op uitzending geweest naar het voormalige Joegoslavië tijdens SFOR 13. Veel op patrouille geweest en QRF (Quick Reaction Force) diensten gedraaid. Daarnaast dagelijks in de gym en veel buiten sporten. Uiteraard ook de nodige leuke avondjes gehad met een biertje erbij. Ik heb op Bugojno en Suica gezeten, beide ongeveer 3 maanden.

In 2004 heb ik de dienst verlaten. Ik liep toen tegen een blessure aan waardoor ik helaas niet verder kon bij de Acie. Zeker jammer dus. Al kan ik achteraf ook weer zeggen dat het mij de kans gaf om een studie te gaan volgen. En dat heeft mij ook mooie dingen gebracht. Al ben ik er door de jaren heen dus wel achter gekomen dat het een enorm bijzondere tijd is geweest,

wellicht de mooiste periode uit mijn leven bij het 17e. Ook wel een periode waarin ik heel veel heb geleerd, daar pluk ik nu nog de vruchten van.

Wat is je leukste herinnering aan 17 Painbat GFPI?

Zeker de reizen naar Normandië en het defilé op 6 juni 2004 voor alle wereldleiders op de heuvels bij Omaha Beach. Echt een indruk heeft dat gemaakt. Maar ook de erewachten bij Prinsjesdag en tal van oefeningen. Qua personen zijn dat er talloze in de jaren. Één kan ik er wel uitleuchten.

Dat is Boudewijn Madna, waar ik nog steeds contact mee heb. Jaren na onze diensttijd hebben we een periode ontzettend veel met elkaar opgetrokken. Nu is dat wat minder omdat hij in het buitenland woont met zijn gezin. Maar een echte makker voor het leven.

Vertel eens iets over je VVVGFPi-Lidmaatschap?

Waarom ben je lid?

Uiteraard omdat ik op uitzending ben geweest met het 17e in 2002. Maar pas recent als betalend lid. Vreemd eigenlijk omdat ik na mijn carrière een steeds actiever netwerk binnen defensie en oud collega's (makkers) heb. En ook best actief ben in mijn eigen gemeenschap met veteranen.

Daarom lijkt het mij leuk om wat actiever te worden en wat vaker aan te sluiten bij mijn oude eenheid. Ik hoop dat ik af en toe weer wat makkers tegen ga komen om leuke verhalen en ervaringen te delen. Daarnaast hoop ik mijn netwerk verder uit te breiden omdat ik er wel achter ben dat ik graag weer binnen defensie zou willen gaan/blijven werken als het kan.

Waarom vind je het belangrijk om lid te zijn van de VVVGFPi?

Zeker om meer betrokkenheid te hebben. Maar ook om een aantal belangrijke thema's te steunen zoals het steunfonds. Alle beetjes helpen daarin. We moeten er altijd voor elkaar zijn, zeker als het moeilijk gaat.

Mocht je nieuwsgierig geworden zijn naar wat de VVVGFPi inhoudt, voor wie dit bedoeld is en hoe je eventueel lid zou kunnen worden, kijk dan voor meer informatie op:

www.fuseliers.nl/verenigingen/vvvgfpi

Bataljonsstaf

CLAS Bokaal voor derde jaar op rij naar 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI

Het 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene heeft voor het derde jaar op rij de prestigieuze CLAS Bokaal in de wacht gesleept. Tijdens de finale in Amersfoort kwam de spanning opnieuw tot een hoogtepunt, maar dankzij sterke prestaties in de cross-estafette werd de overwinning overtuigend veiliggesteld. Met een tweede plaats bij de senioren en een derde plaats bij de masters verzamelde het bataljon voldoende punten om de bokaal wederom mee terug te nemen naar Oirschot.

Ook de damesploeg van 13 Lichte Brigade, waarin meerdere Fuseliers actief zijn, liet zich van haar beste kant zien. Met een indrukwekkende tweede plaats in de cross-estafette wisten zij de Dames CLAS Bokaal binnen te slepen, een prestatie die de kracht, inzet en sportieve mentaliteit binnen de brigade krachtig onderstreept.

De CLAS Bokaal geldt als dé sportieve competitie binnen de Koninklijke Landmacht, waarin kracht, uithoudingsvermogen en teamwork centraal staan. De spanning, het fanatisme en de onderlinge ondersteuning maken het een jaarlijkse graadmeter voor fysieke paraatheid binnen de krijgsmacht.

De bokaal werd persoonlijk uitgereikt door Luitenant-generaal Swillens, waarmee de erkenning voor de geleverde inspanningen extra betekenis kreeg.

Trots op onze Fuseliers.

Rhino bokaal blijft bij het bataljon tijdens sportieve Brigade Sportdag

De jaarlijkse Brigade Sportdag stond dit jaar volledig in het teken van sportieve strijd, teamwork en kameraadschap. Onder een strakblauwe lucht gaven onze Fuseliers alles wat zij in zich hadden, met een prachtig resultaat voor het bataljon. Niet alleen bleef de felbegeerde Rhino Bokaal in eigen huis, ook viel de titel Sportman van het Jaar binnen onze gelederen.

Rhino Bokaal voor 17 Bravo

De Rhino Bokaal werd dit jaar gewonnen door 17 Bravo. Voorafgaand aan de prijsuitreiking werd de bokaal op lu-

dieke wijze teruggegeven aan de brigadegeneraal door het invliegen van een Eagle, wat zorgde voor een glimlach bij deelnemers en toeschouwers.

Onze compagnieën lieten zich op alle onderdelen zien. Zowel bij het Commandantenspel, Klein terrein voetbal, Parcours Militair, Sterkste team, HYROX, als de Speedmars, werden compagnieën van het 17 Painbat eerste en/of tweede en/of derde. Met een eerste en tweede plek in het overall klassement liet het bataljon opnieuw zien hoe sterk het ervoor staat. De combinatie van inzet, uithoudingsvermogen en onderlinge steun maakte deze sportdag tot een succes waar iedere Fuselier trots op kan zijn.

Sportman van het Jaar 2025: Eerste Luitenant Koen

Tijdens de afsluiting van de sportdag werd ook de prijs voor Sportman en Sportvrouw van het Jaar uitgereikt. De titel Sportman van het Jaar 2025 ging naar Eerste Luitenant Koen, die binnen het bataljon bekendstaat als een sportman in hart en nieren. De generaal roemde Koen om zijn fanatisme als speedmarser en zijn bijdrage aan het speedmars-

team, dat tijdens het afgelopen NMK speedmars een zeer verdienstelijke tijd neerzette. Daarnaast speelde hij een essentiële rol in het behalen van de Rhino Challenge Cup en de CLAS bokaal voor 17 Painbat GFPI.

Niet alleen op het werk laat Koen zich van zijn sportieve kant zien. Ook in zijn vrije tijd zoekt hij de uitdaging op, bijvoorbeeld door te fietsen of te wandelen in de bergen, zoals tijdens zijn afgelopen verlof, en door met collega's te wielrennen. Binnen de compagnie is hij de kartrekker op sportgebied. Hij weet anderen te motiveren het beste uit zichzelf te halen en deel te nemen aan sportieve evenementen zoals NMK's en OMK's.

Binnen onze eenheid hechten we veel waarde aan samen sporten en aan het onderhouden van een hoge fysieke standaard. Koen belichaamt deze waarde op uitstekende

wijze. Met recht is hij de Sportman van het Jaar 2025 binnen de 13 Lichte Brigade, en een echte aanwinst voor ons bataljon. Koen, een prestatie waar je trots op mag zijn!

81 Jaar bevrijding in Grave

Market Garden

Op 17 september 1944 begon de operatie Market Garden. Amerikaanse, Britse en Poolse luchtlandingseenheden landden op Nederlands grondgebied teneinde strategische bruggen over verschillende belangrijke waterwegen te veroveren en behouden.

Gelijktijdig begon het Britse 30e Legerkorps vanuit de Belgische grensstreek nabij Valkenswaard aan het doorbreken van de Duitse verdediging en aan een opmars. Het korps zou via de geplande 'rode Airborne-loper' via Eindhoven, Nijmegen en Arnhem over de Rijn trekken met als doel de gevreesde Duitse Westwall te omtrekken. Zo zouden de geallieerden diep in het industriële hart van Duitsland kunnen stoten en de oorlog nog voor kerst kunnen beëindigen.

Maar geen enkel plan overleeft het contact met de vijand, zei Von Moltke al. De rode loper lag er niet, en door een samenloop van meerdere tegenslagen mislukte de operatie, met het verlies van vele levens en het voortduren van de oorlog tot gevolg. Deze belangrijke vaderlandse geschiedenis in september '44 is voor vrijwel iedereen welbekend.

Maar wellicht minder bekend bij het grote publiek is een van de kleine bijzondere succesverhalen op die zonnige zondag 17 september 1944, en de rol die de Brigade aansluitend op deze locatie gedurende Market Garden en de directe nasleep hiervan gespeeld heeft.

De Thompsonbrug

Ik doel op de brug bij Grave, welke onder leiding van Eerste Luitenant Thompson, E-Coy, 2nd Battalion, 504th Parachute Infantry Regiment, met slechts een handvol parachutisten grotendeels veroverd werd. In een snelle, verrassende en vooral gedurfde gelegenheidsaanval wisten de mannen van Thompson de Brabantse zijde van de brug te nemen en te behouden. Gevolg hiervan was dat het nemen van de rest

Tekst: Kapitein Dolf Janssen

van de brug, na het bijtrekken van versterking, een stuk soepeler verliep en de brug voor vernietiging behoed werd.

Een brug die essentieel was voor de opmars, daar het de enige brug over de Maas richting Nijmegen betrof en tevens de link vormde tussen de area of responsibility van de 101st Airborne Division en de 82nd Airborne Division. Een brug die tegenwoordig met trots de naam John S. Thompsonbrug draagt.

Prinses Irene Brigade in Grave

In de vroege ochtend van 19 september maakte de spits-eenheid van het 30e Legerkorps eindelijk contact met de Amerikanen bij Grave, welke vervolgens richting Nijmegen vertrokken om daar te steunen bij de verovering van de Waalbrug.

Als onderdeel van de Britse 43e 'Wessex' Infanteriedivisie passeerde de Prinses Irene Brigade in de nacht van 20 op 21 september de Belgisch-Nederlandse grens bij Borkel en Schaft en zette voor het eerst voet op Nederlandse bodem.

Via Eindhoven, Veghel en Uden kwam de Brigade om 14.00 uur aan in Grave en trok over de brug Gelderland in, om zich te melden in het verzamelayon bij Lunen. Aldaar kreeg de Brigade op 22 september de opdracht terug te keren richting Grave en de beveiliging van de brug en omgeving over te nemen. De brug zelf kwam voor rekening van gevechtsgroep I, de artillerie ging in stelling in de boomgaarden bij Balgoy en het brigadehoofdkwartier werd ingericht in Nederasselt, beide direct ten noorden van de brug.

Deze taak bleef de Brigade uitvoeren tot 17 oktober, waarna zij naar Oirschot werd verplaatst om zich gereed te maken voor de aanval op Tilburg.

Voor de verdiensten en gevechtshandelingen van de Brigade in de directe omgeving van de stad Grave gedurende deze maand prijkt ook het embleem van de Brigade op het monument bij de Thompsonbrug.

81 jaar bevrijding

Tijdens de '17 september Market Garden'-herdenking 2025 te Grave werd het 81e jubileum van de bevrijding van de stad gevierd. Tezamen met de Graafse bevolking, afvaardigingen van de Amerikaanse, Britse en Duitse ambassades,

leden van de 82nd Airborne Division en een van de nog weinig levende veteranen, werd er stilgestaan bij de geschiedenis die aldaar plaatsvond, 81 jaar geleden.

Namens het Regiment werd een krans gelegd ter nagedachtenis aan de bevrijding, de gevallen en aan deze periode uit onze Regimentsgeschiedenis. Lest we forget.

Bron: KMG (Kazematten Museum Grave)

Coins voor DIG-dragers uitgereikt tijdens jaarlijkse Gewondenlunch

Op 25 september kwamen de dragers van het Draaginsigne Gewonden (DIG) bijeen voor de jaarlijkse Gewondenlunch: een moment dat binnen het Regiment steeds opnieuw zijn waarde bewijst. Het is een gelegenheid om elkaar te ontmoeten, herinneringen te delen en stil te staan bij de onderlinge verbondenheid die voortkomt uit gezamenlijk beleefde missies en offers.

De bijeenkomst staat traditioneel in het teken van erkenning en waardering. Als Bataljon én als Regiment spreken we met trots over onze DIG-dragers: militairen en veteranen die tijdens hun inzet onder oorlogsomstandigheden, vredesoperaties of nationale operaties lichamelijk of psychisch letsel opliepen. Hun onbaatzuchtige inzet en vastberadenheid vormen een blijvende inspiratie voor ons allemaal.

Dit jaar kreeg de bijeenkomst een extra bijzonder moment. Aan iedere DIG-drager werd een speciale coin uitgereikt, een tastbaar symbool van waardering, erkenning en blij-

vende verbondenheid met het Regiment. De coin staat niet alleen voor de offers die zijn gebracht, maar ook voor de kracht en veerkracht waarmee onze dragers hun weg vervolgen.

Het Draaginsigne Gewonden is een onderscheiding die slechts wordt toegekend aan degenen die daadwerkelijk verwonding hebben opgelopen tijdens operationele inzet. Het insigne is daarmee niet alleen een teken van erkenning, maar ook een herinnering aan de realiteit van ons werk en de moed van degenen die die risico's daadwerkelijk hebben gedragen.

Vulneratus Nec Victus — Verwond, maar niet overwonnen.

Met deze woorden eren wij onze DIG-dragers, vandaag en alle dagen. Hun verhalen, hun opofferingen en hun doorzettingsvermogen maken hen blijvend tot een belangrijk onderdeel van onze militaire familie.

Uitreiking Nieuw Guinea Herinneringskruis aan de heer Koningen

Op vrijdag 25 oktober hadden wij de eer om het Nieuw Guinea Herinneringskruis uit te reiken aan de heer Koningen, als blijk van waardering voor zijn inzet tijdens zijn diensttijd in Nederlands Nieuw Guinea.

Tijdens deze waardevolle ontmoeting konden wij niet alleen met respect en trots de onderscheiding overhandigen, maar ook luisteren naar zijn persoonlijke verhalen uit die periode.

Van eind 1949 tot eind 1962 werden Nederlandse militairen, waaronder leden van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, uitgezonden naar dit verre en onbekende gebied. Daar stonden zij paraat om de Papoea bevolking te beschermen en het Nederlandse gezag te handhaven tegenover de toenemende dreiging vanuit Indonesië.

Traditiedag en beëdiging: nieuwe Fuseliers opgenomen in de gelederen

Zoals gebruikelijk vormde de Traditiedag, op 29 oktober jl., de opmaat naar de beëdiging en koorduitreiking. Tijdens deze dag maakten de nieuw geplaatste militairen kennis met de geschiedenis, identiteit en tradities van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene, zodat zij voorbereid en bewust van hun nieuwe rol konden deelnemen aan de formele ceremonie enkele dagen later.

Traditiedag: kennismaken met geschiedenis en identiteit

In de ochtend van 29 oktober namen de nieuw geplaatste militairen deel aan de Traditiedag, een programma dat volledig in het teken staat van het overdragen van de rijke regimentshistorie. Na een presentatie over de ontstaansgeschiedenis, tradities en onderscheidende kenmerken van het Garderegiment, volgde een bezoek aan het Regimentsmuseum. De opgedane kennis werd vervolgens getoetst tijdens een test met Regimentsvragen, een luchtige maar betekenisvolle manier om te laten zien dat de nieuwe Fuseliers de eerste stappen zetten binnen de traditielijn van het Regiment.

Aan het begin van de middag ontvingen de nieuwe Fuseliers het felbegeerde oranje-blauwe “patje”. Met een gezamenlijke toast werd de verbondenheid met het Garderegiment bevestigd en werd de basis gelegd voor hun verdere loopbaan binnen de eenheid.

Beëdiging en koorduitreiking: toetreden tot de familie

Twee dagen later, op 31 oktober, stonden 19 nieuw geplaatste militairen in het middelpunt op de bataljonsappelpaats. Onder toezicht van regimentsgenoten, collega's, familie en vrienden legden zij de eed of belofte af aan het Vaandel, hét ceremoniële hart van het Regiment. Na deze bijzondere ceremonie ontvingen zij uit handen van dragers van het Draaginsigne Gewonden (DIG) het welverdiende invasiekoord, een symbool dat staat voor toewijding, vorming en het behoren tot de Fuseliersfamilie. Ook zes andere collega's van het bataljon kregen hun koord uitgereikt.

De dag werd afgesloten op karakteristieke wijze: het natmaken van het koord met een verfrissende duik in het koude water. Een moment van trots, verbondenheid en kameradschap, en het officiële begin van hun verdere loopbaan binnen het bataljon. Welkom, Fuseliers, in ons warme nest.

Herdenkingsreis Wolverhampton & Congleton

Tekst: Kapitein der Fuseliers D. Dame, Regimentskapitein

Het is inmiddels meer dan 85 jaar geleden dat de Nederlandse militairen, na de capitulatie van Nederland, via België en Frankrijk naar Engeland vluchtten. Aanvankelijk werden zij gelegerd in het tentenkamp Dan-Y-Graig bij Porthcawl. Na enkele maanden vertrokken ze echter naar Congleton, waar op 11 januari 1941 officieel de Koninklijke Nederlandse Brigade werd opgericht. In mei en juni 1941 verhuisden de Irene-mannen naar Wolverhampton, waar zij het Wrottesley Park bouwden en daar de rest van hun training ontvingen.

Traditiegetrouw reist een delegatie van ons Regiment af naar de geboorteplaatsen van onze eenheid. Het is een weekend dat volledig in het teken staat van verbondenheid en herdenken. Verbondenheid met onze Fuseliers, de dragers van het draaginsigne "gewonden", en de herinneringen aan de plaatsen Wolverhampton en Congleton. Net als 85 jaar geleden werden wij hartelijk ontvangen, net zoals de oud-strijders van de Koninklijke Brigade Prinses Irene destijds.

Tijdens ons verblijf in Wolverhampton hadden we het genoeg te verblijven op de RAF-basis in Cosford. Zoals gebruikelijk bij legeringen, ontbrak het ook hier aan goede wifi, warm water en voedszaam eten. Gelukkig was de locatie goed bereikbaar, en er was een lokale pub die in alle secundaire levensbehoeften voorzag.

Een belangrijk onderdeel van de herdenkingsreis was het bezoek aan Wrottesley Park, dat inmiddels is omgevormd tot een natuurbegraafplaats. Hier legde de Regimentscommandant een krans namens het Regiment, waarna een minuut stilte werd gehouden. Helaas is er weinig meer te zien van wat ooit het kamp was voor de Irene-mannen. De houten hutten zijn afgebroken, en het voormalige hoofdkantoor van de brigade is omgebouwd tot verzorgingshuis. Toch blijft de herinnering aan Wrottesley Park en het Regiment levendig, vooral in de wijk Perton. Daar werd een gedenksteen geplaatst ter ere van de Koninklijke Brigade Prinses Irene, vlakbij het buurthuis.

Als onderdeel van het versterken van de band met Perton en het doorgeven van ons verhaal, brachten we dit jaar opnieuw een bezoek aan twee basisscholen. De kinderen waren ontzettend enthousiast om de verhalen van onze Fuseliers te horen.

De klapproos, of 'poppy', is een symbool met meerdere betekenissen. Het is het embleem van de British Legion, een vrijwilligersorganisatie die na de Eerste Wereldoorlog werd opgericht om veteranen, nabestaanden en het thuisfront te ondersteunen. Iedereen die aan de British Legion doneren, krijgt een 'poppy' die zij zichtbaar kunnen dragen als teken van steun. De band tussen onze brigade en de British Legion in Wolverhampton is al jarenlang sterk, en ook dit jaar werden wij weer uitgenodigd voor een bijeenkomst.

De British Legion organiseert elk jaar een herdenkingsceremonie voor de Irene-mannen die in Wrottesley Park zijn omgekomen. Deze vindt plaats op het Jeffcock Road Cemetery, waar onze Vaandelwacht een prominente plek inneemt in het midden van de begraafplaats. Wat deze ceremonie bijzonder maakt, is dat Britse cadetten achter de graven van de omgekomen Irene-mannen staan, in de 'eerste rust'. Na het voorlezen van de 'Roll Call' melden zij de gevallen soldaten als 'present'. De eer en het respect die het Regiment ontvangt tijdens deze ceremonie zijn ongekend, en vele Fuseliers gaven aan kippenvel te hebben ervaren.

Na de ceremonie kwamen we samen in het gemeentehuis, waar zowel de burgemeester van Wolverhampton als de Regimentscommandant een toespraak hielden. Tijdens deze bijeenkomst ontving de Regimentscommandant een bijzonder geschenk.

Op Remembrance Sunday verzamelt de gehele bevolking van Congleton zich in het centrum van de stad. Dit is een moment van betrokkenheid en waardering voor de opofferingen die zijn gebracht voor onze vrijheid. Ook onze delegatie nam deel aan het defilé. Na afloop was er een receptie in de Town Hall, waar een kinderkoor liederen zong ter ere

van ons bezoek. Net als vorig jaar waren er ook Oekraïners aanwezig die graag met onze Fuseliers wilden praten over hun bijdrage aan OP INTERFLEX en EUMAM. De dankbaarheid die we voelden, is niet in woorden te vangen.

Het is bijzonder om het te vergelijken met 85 jaar geleden, toen onze Irene-mannen in Groot-Brittannië werden getraind door Britse troepen. Als Nederlanders zijn we hen daar nog steeds dankbaar voor, en het Regiment heeft een sterke en duurzame relatie

met Groot-Brittannië. Dit is een band die we blijven koesteren en waarin we blijven investeren.

De herdenkingsreis was een groot succes. Relaties zijn versterkt, en we kijken ernaar uit om onze 'vrienden' te ontvangen tijdens de viering van 85 jaar Garderegiment Fuseliers Prinses Irene.

Onthulling plaque Prinses Irene Brigade in Pont Audemer

Op 11 november, de Franse nationale herdenkingsdag, was een delegatie van het Regiment aanwezig in Pont Audemer ter gelegenheid van de onthulling van een plaque ter ere van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene. Pont Audemer is als Vaandelplaats al decennialang nauw verbonden met het Regiment, en de ceremonie vormde een nieuw hoofdstuk in deze bijzondere relatie.

teken van erkenning, respect en herinnering aan de inzet van de Brigade tijdens de bevrijding.

Met deze plechtigheid is de band tussen het Regiment en de gemeente Pont Audemer opnieuw bekrachtigd en verder verdiept.

Kranslegging door Dorthy de Vos-van der Meeren en Adjudant Bakkes

De delegatie bestond onder meer uit familieleden van oudstrijders Karel de Zwart en Frans van der Meeren, alsmede uit vijf dragers van het draagsingne gewonden. Zij namen deel aan meerdere plechtigheden, waaronder de nationale herdenking bij het Monument aux Morts.

Tijdens de onthulling van de plaque van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene werden kransen gelegd, een minuut stilte gehouden en klonken de volksliederen van Frankrijk en Nederland. De ceremonie stond in het

Postume erkenning voor Pieter Jan de Rijk

Op woensdag 12 november vond in de Regimentsmess Congleton een bijzonder en waardig moment plaats. Een afvaardiging van het bataljon had daar de eer om vier onderscheidingen postuum te overhandigen aan de familie van Pieter Jan de Rijk. Het betrof het Mobilisatie-Oorlogskruis, het Draagsingne Binnenlandse Strijdkrachten, het Verzetsherdenkingskruis en het Ereteken voor Orde en Vrede.

Pieter Jan de Rijk trad in 1938 in dienst als huzaren-motorrijder. Tijdens de bezetting sloot hij zich aan bij de Knokploeg Amerongen en nam hij actief deel aan verzetsactiviteiten, met alle risico's van dien. Direct na de bevrijding meldde hij zich opnieuw voor militaire dienst, ditmaal als Oorlogsvrijwilliger. Zijn inzet bracht hem via Engeland naar Nederlands-Indië, waar hij diende in een periode van spanningen en wederopbouw.

Op 1 juli 1950 werd De Rijk ingedeeld bij het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene. Hij bleef meer dan acht jaar deel uitmaken van het regiment, tot aan zijn afscheid in 1958. Zijn loopbaan kenmerkt zich door plichtsbesef, trouw en de bereidheid om zich telkens opnieuw in te zetten voor het Koninkrijk.

De uitgereikte onderscheidingen vormen samen een tastbare erkenning voor zijn dienst in de mobilisatieperiode, zijn rol in het verzet en zijn inzet tijdens de naoorlogse operaties. Zij geven uitdrukking aan het respect en de waardering die wij, als regiment en krijgsmacht, blijven koesteren voor militairen die in moeilijke omstandigheden hun verantwoordelijkheid namen.

Met deze plechtige uitreiking houdt het regiment de herinnering aan Pieter Jan de Rijk levend en blijft zijn naam verbonden aan de waarden die wij nog altijd uitdragen.

A “Tijger” Compagnie

Saber Junction – Strijd om de heuvel

Tekst: Sergeant Jelle Wind

De internationale oefening Saber Junction stond dit jaar in het teken van zowel het offensieve als het defensieve gevecht. 17 Battle Group nam hieraan deel onder leiding van een Amerikaanse brigade, bestaande uit voornamelijk Amerikaanse troepen.

Uitdagend terrein

Tijdens de eerste verkenning werd al duidelijk dat het oefenterrein allesbehalve eenvoudig was. Steile hoogtelijnen, open vlaktes en smalle, slecht begaanbare wegen vormden een serieuze uitdaging voor onze Boxers. Al kort na het passeren van de startlijn moesten we alternatieve routes vinden om door te kunnen stoten richting de aanvalspositie van de compagnie.

De vijand bleek bovendien night capable en opereerde veelal te voet in het donker, een factor die onze inzet aanzienlijk bemoeilijkte.

De inname van ‘Tiger Hill’

Het eerste grote wapenfeit vond plaats bij de aanval op de heuvel met de bijnaam ‘Tiger Hill’. Vanaf deze hoogte had men een strategisch uitzicht over de toegangsweg naar ons vak. De aanrijroute was echter een chaos van uitgeschakelde voertuigen, waardoor we zigzaggend onze weg moesten banen naar de uitstijglocatie.

Zodra we uitstegen, kwam het tot vuurcontact met een vijandelijk voertuig, dat al snel werd uitgeschakeld door een van onze antitankschutters. Tijdens de opmars naar boven werd om elke meter terrein gevochten tegen vijandelijke infanterie. Door snel en agressief te handelen, behielden we het momentum en gaven we de tegenstander geen kans om te hergroeperen.

Boven op de heuvel werd een sterke verdedigingslijn ingericht. Samen met C- en B-compagnie werd aansluiting gezocht en de opstelling verder uitgebouwd. Deze positie bood uitzicht over de open vlakte en diende als sleutelpositie in het gevecht.

Afgesneden en onder druk

Al snel bleek dat we afgesneden waren van onze eigen troepen. Logistieke aanvoer met voertuigen was onmogelijk. De vijand voerde dagelijkse meerdere aanvallen uit, waardoor munitietekorten ontstonden. De oplossing: patrouilles te voet richting eigen troepen sturen om te herbevoorraden en gewonden af te voeren.

Elke nacht trokken kleine groepen onder dekking van het donker de heuvel af. Ondertussen hield de rest van het peloton stand en sloeg herhaaldelijk vijandelijke aanvallen af. Het dagelijks ritme werd zwaar: vier keer per etmaal in actie komen, vechten, herbevoorraden en opnieuw voorbereiden.

De tegenaanval

Op de vierde dag werd besloten om de toegangswegen naar ons vak af te sluiten. Na een snelle bevelsuitgifte en verkenning namen de groepen hun sectoren in. Tijdens deze operatie werd een vijandelijk element met een logistiek voertuig ontdekt. Twee groepen gingen onmiddellijk over tot een gecoördineerde aanval om het verrassingseffect maximaal te benutten.

Wat volgde, was echter een hevige tegenaanval van een nabijgelegen vijandelijke compagnie. We werden gedwongen terug te vallen naar onze opstelling en van daaruit stand

te houden. Ondanks meerdere pogingen van de vijand om binnen te dringen, bleef de positie aanvankelijk in handen. Door het oplopende aantal gewonden en de slinkende munitievoorraad werd het gevecht steeds zwaarder. Uiteindelijk wist de vijand een gat in de verdediging te slaan. De resterende zeventien man hielden zo lang mogelijk stand, maar werden uiteindelijk overlopen. Een klein element wist zich terug te trekken richting eigen linies. Kort daarna arriveerden versterkingen, die dankzij het minimale nazuiveren door de vijand de opstelling opnieuw konden innemen.

Terugblik

Saber Junction was een intensieve en realistische oefening die de veerkracht, samenwerking en gevechtswaarde van 17 Battle Group scherp op de proef stelde. Onder uitdagende omstandigheden, in vijandig terrein en zonder logistieke steun, bleef één ding overeind: de wil om te blijven vechten, samen, tot het einde.

Strong Fuselier: mindset overwint

Tekst: Korporaal der Fuseliers Serge Knook, Plv C-Zwarewapengroep, A-cie, 17 GFPI

Strong Fuselier is een oefening die bekendstaat om het testen van de kennis, de fysieke belastbaarheid en de mentale weerbaarheid van een infanteriegroep. We begonnen de voorbereiding voor deze oefening met twee doelen: deze dagen beginnen en eindigen met de complete groep, en winnen. Hoe we dat gingen doen? Geen idee. Hoe het zou zijn? Ook geen idee. Niemand van onze groep had, ondanks het verschil in dienstjaren, eerder deelgenomen. Alles wat we hadden waren de spookverhalen, de mindset om te winnen en elkaar. Na diverse praktijkoefendagen om niveau 1 een laatste keer te oefenen, het maken van IK's (instructiekaarten) en het pakken van de tassen, was het zover: Strong Fuselier ging beginnen.

Dag 1 begon voor ons met het vertrek richting Limburg. Het eerste onderdeel hier was een gewondencasus en het vervangen van een autoband. Een prima casus met een klein stukje bergopwaarts wandelen om warm te worden. Vervolgens een call for fire opmaken. Door naar een voor sommigen spannend onderdeel: 55 meter abseilen van een berg, terwijl je je rugzak onder je mee moest nemen. Door oneffen terrein en het feit dat dit voor het eerst met tas erbij was, was dit uitdagend, maar erg leuk. Eenmaal beneden aangekomen, tassen op de rug en naar het volgende onder-

deel: de speedmars. Drie kilometer, en je tas gaat mee. Tijd: zo snel mogelijk. Een behoorlijke fysieke prikkel, waarbij het mooi was om te zien hoe de groep hier als één doorheen kwam door elkaar continu te helpen en aan te moedigen.

Aansluitend doorgemarcheerd naar het laatste onderdeel in Limburg: roeien. Ook hier was de opdracht vrij simpel: met zijn allen in de boot, om een eiland heen en terug, om een zo snel mogelijke tijd neer te zetten. Met ongeveer twintig tot vijfentwintig minuten roeien en bij elke

slag “roei!” roepen om in sync te blijven, frustratie door de wind en lachen om grappen tussendoor, was dit een mooie afsluiter om in de Scania te stappen richting onze volgende bestemming: Budel.

Laat in de avond stegen we uit in oefenterrein Budel. Vanaf hier was er vijanddreiging en moest alles tactisch worden aangelopen. Het begon goed met een kompas dat onderweg gesneuveld bleek te zijn. Dit betekende één ding: de komende stukken harder doorlopen en nóg beter ons best doen om dit goed te maken. Met een kleine omweg aangekomen bij onze eerste partizaan werden we voorzien van munitie en nieuw water en eten voor de komende vierentwintig uur. Na een lange wandeling was dit een goed moment om even wat te eten.

Hierna verplaatsten we ons naar de eerste opdracht van Budel: optreden in verstedelijkt gebied. Deze ervaring was erg leuk. We zaten op een verlaten vakantiepark en er waren airsoftwapens geregeld om daadwerkelijk te kunnen raken en geraakt te kunnen worden als je niet goed je drills uitvoerde tijdens het zuiveren van de bungalow.

Na de actie begon het langzaam ochtend te worden en was het tijd voor een frisse duik tijdens een wateroversteek. Een opdracht zonder directe vijand, maar met genoeg dreiging. Het water was ongeveer tien tot twaalf graden, en als je drijfpakket niet goed gemaakt was, werden je spullen nat omdat je tas kantelde of dreigde te zinken. Goede voorbereiding is alles: onze groep had één tas die kantelde, maar door alles waterdicht verpakt te hebben, bleef de inhoud droog. Hierna voerden we nog een gelegenheidsaanval uit, waarna we een paar uurtjes een rustblok ingingen tijdens het draaien van een WLP (waarnemings- en luisterpost). Rond middernacht moesten we afbreken om naar de Scania te gaan waarmee we vervolgens naar Oirschot zijn gebracht.

Oirschot begon met het leggen van een hinderlaag. Een korte, felle opdracht waarna we moesten verplaatsen richting een tactisch verzamelgebied. Hier gingen we de commandovoering in, waarna we de opdracht ook gingen uitvoeren. Dit betrof een korte verplaatsing richting een loopgraaf, daar een inbraak doen en onze positie behouden. Ook deze opdracht was erg leuk, mede door de complete vijandplaat, voldoende vijand, een aangeklede loopgraaf, gas-

dreiging en dreiging door drones. Hiermee sloten we het deel binnen de oefenterreinen af en gingen we de kazerne op waar we een rustige nacht hadden om de volgende ochtend verder te gaan.

Hier werd onze voertuigherkenning en kennis over het regiment getest. Samen met een schietopdracht op de schietbaan, het inbouwen en laden van radio's en een fysieke prikkel op de hindernisbaan: met een kist met gewicht de baan achterstevoren nemen. Een leuke uitdaging waarbij samenwerken goed naar voren kwam door het gewicht van de kist die mee moest. Na al deze onderdelen zat het erop en konden we afmelden. Voor ons allemaal een mooi moment, want onze eerste doelstelling was behaald: alle acht waren we over de finishlijn gekomen.

Wat we niet wisten, was dat het mooiste moment nog moest komen: de prijsuitreiking. Strong Fuselier winnen was iets wat we met de groep in de maanden vooraf al riepen en waar we zeker dachten kans op te maken. Maar door de kritische blik die we op onszelf houden, kwam de uitslag toch als een soort verrassing. De enorme succesbeleving bevestigde voor ons dat een gezamenlijk doel hebben werkt. Vooral op de momenten dat het voor jezelf niet meer hoeft, is daar altijd het grotere plaatje. Het liet ons zien dat zelfvertrouwen, zelspraak en doelstellingen het verschil kunnen maken in competities als deze. Het was mooi om deel te nemen aan Strong Fuselier en een eer om de Toon de Bresser Trofee te mogen ontvangen met de groep.

B “Eagle” Compagnie

Herdenking Beringen:

Bravo Compagnie eert de Prinses Irene Brigade

Op 8 september stond een delegatie van de Bravo Compagnie stil bij de gebeurtenissen die zich precies tachtig jaar geleden voltrokken in de Belgische gemeente Beringen. In september 1944 vochten militairen van de Prinses Irene Brigade hier hardnekkige gevechten uit bij het Albertkanaal

om het bruggenhoofd te behouden en de geallieerde opmars richting Nederland te ondersteunen.

Tijdens deze jaarlijkse herdenking stond de compagnie stil bij de offers die destijds zijn gebracht. Op respectvolle

wijze werden de gevallen collega's herdacht. Samen met de burgemeester van Beringen werd een krans gelegd bij het monument aan het Albertkanaal, ter nagedachtenis aan de militairen die hier hun leven gaven voor onze vrijheid. Naast het herdenkingsmoment kregen de recent geplaatste officieren van de compagnie een uitgebreide toelichting op de geschiedenis van de Prinses Irene Brigade. Hierbij werd stilgestaan bij de vorming en training van de brigade in het Verenigd Koninkrijk, de landing in Normandië, en de daaropvolgende gevechten, waaronder de strijd om het brugenhoofd bij Beringen.

Deze uitleg onderstreepte niet alleen de historische betekenis van de locatie, maar ook de verbondenheid tussen de huidige infanteristen en hun voorgangers. Het besef dat zij in de voetsporen staan van militairen die onder moeilijke

omstandigheden een cruciale bijdrage leverden, blijft een belangrijk onderdeel van de identiteit van ons bataljon. De Bravo Compagnie kijkt terug op een waardige en betekenisvolle herdenking, waarbij verleden, plichtsbesef en kameradschap samenkwamen.

Prinsjesdag 2025

Elk jaar weer is ons regiment vertegenwoordigd tijdens Prinsjesdag, waarbij de Fuseliers als garderegiment de eer hebben deel uit te maken van de ereafzetting. Dit jaar vond de plechtigheid niet plaats op het Binnenhof, maar bij de Stadsschouwburg, vanwege de grootschalige verbouwing die momenteel aan het Binnenhof wordt uitgevoerd. De eer om het regiment te vertegenwoordigen was dit jaar aan de Bravo Compagnie.

Direct na het zomerverlof zijn wij als compagnie aan de slag gegaan met de voorbereidingen. Er werd intensief geoefend op zowel wapen- als sabelexercitie, ongeacht het weer, in de zon én in de regen. Twee weken voor Prinsjesdag brachten we een bezoek aan het KPU-bedrijf, waar we ons ceremoniële tenue in ontvangst namen.

Tekst: Tweede Luitenant Diederik Vermeulen

In de vroege ochtend van Prinsjesdag verzamelden we met de compagnie bij het compagniesgebouw, waarna de verplaatsing richting Den Haag begon. Traditiegetrouw werden we ontvangen in het ADO-stadion, waar de laatste voorbereidingen werden getroffen en de vaandels hun intrede deden op de middenstip.

Vanuit het stadion vertrok de compagnie richting de Stadsschouwburg, waar de ereafzetting werd gevormd. Onder toeziend oog van het publiek, dat in groten getale langs de route stond, marcheerden de Fuseliers met gepaste trots door de straten van Den Haag.

Eenmaal aangekomen bij de Stadsschouwburg liet iedereen zien waartoe het vele oefenen had geleid. De exercitie zag er strak uit en op gepaste wijze werd eer betoond aan de verschillende cortèges. Uiteindelijk werden de cortèges afgesloten door de koninklijke familie in de glazen koets.

Tijdens de troonrede konden alle Fuseliers buiten live via de luidsprekers meeluisteren. Na het horen van de woorden "Leve de Koning! Hoera, hoera, hoera!" maakten alle Fuseliers zich gereed om voor het laatst die dag hun geweer te presenteren. Na het passeren van de koninklijke familie marcheerden we terug richting ons pick-uppoint, om vervolgens in de bus naar huis terug te kunnen kijken op een geslaagde dag.

OBT WATTENS (Optreden in Bergachtig Terrein)

Tekst: Tweede Luitenant Tom Klinkenberg

"Ik heb gewoon echt helemaal niks met de bergen," zegt Fuselier Glenn terwijl hij zijn adem probeert te beheersen en de steile helling op klimt. Hij en de rest van zijn groep ploeteren, bewapend en bekapt, een berg op met de scher-

pe berglucht in hun longen. Het is een graad of twee onder nul, maar de zon breekt af en toe door. De lucht is dunner, de spieren protesteren sneller dan normaal, maar er is geen terugkeren meer. De oefening in Wattens is begonnen.

De eerste twee dagen staan in het teken van acclimatisatietochten. Ze zijn niet al te zwaar en voornamelijk gericht op het aanleren van looptechnieken in bergachtig terrein. De Fuseliers moeten wennen aan het terrein en krijgen, naast de acclimatisatietochten, meerdere theorielessen over onderwerpen als veiligheid, voeding, kleding, navigeren, onderkomens bouwen en het onvoorspelbare weer in de bergen. De HGA-instructeurs (Heeres Gebirgs Ausbilder) gaven aan dat de “EAGLE-mindset”, waarbij we in veertig minuten op de bergtop staan, niet echt wenselijk is in dit terrein. Dit is schakelen voor de Bcie.

Na de uitgebreide lessen en acclimatisatietochten bereidden de Fuseliers zich voor op de volgende fase: langere afstanden verplaatsen en overnachten in het bergachtige terrein. Gedurende deze uitdagende tocht en overnachting werden ze geconfronteerd met serieuze stijgingen en uitdagender weersomstandigheden. Tijdens de overnachting daalde de gevoelstemperatuur namelijk tot -70°C , en lagen de EAGLES onder een poncho bedekt met een sneeuwlaag. Door de zware tocht en het lage zuurstofgehalte leek het soms alsof een aantal Fuseliers de weg kwijt was. De tekst “Volgens mij staat de Gezellige Brabander op deze bergtop” is namelijk meerdere keren door de Oostenrijkse bergen gegalmd.

Na de tweedaagse tocht stond er bij de kazerne geen Gezellige Brabander klaar, maar wel een BBQ in de vorm van een compagnies-social. De volgende dag gingen de EAGLES aan de slag met hun voorbereidingen voor het driedaagse tactische scenario dat hen te wachten stond. In dit scenario, bestaande uit een live fire exercise (LFX) en een field training exercise (FTX), lag de focus op de integratie tussen de infanterie en de snipers. We hadden dit keer niet alleen onze eigen snipergroep mee, maar ook de mannen van de snipergroep van de B Compagnie van de Limburgse Jagers.

Het LFX-scenario bood zowel voor het infanteriecomponent als voor de snipers mooie kansen. Zo kwamen de snipers in de gelegenheid om op 1200 meter doelen uit te schakelen, en kreeg het infanteriecomponent de uitdaging om in complex terrein voorwaarts te springen. Naast het LFX-scenario was er ook nog een FTX-scenario, waarin de Fuseliers de taak hadden om loopgraven te zuiveren. Ook dit was een gaaf scenario voor in de boeken.

De oefening in Wattens was geen gemakkelijke opgave. De Fuseliers keren terug met verkrampte spieren en wat pijnjes, maar belangrijker nog: met een gevulde rugzak aan doorzettingsvermogen en ervaring voor het Basis X-jaar dat hen te wachten staat vanaf januari 2026.

C “Beren” Compagnie

Effectieve training voor de vuursteunketen

Tekst: Eerste Luitenant Lars Krukkert

De schietweek op het Artillerie Schietkamp (ASK) was een drukke en leerzame periode voor de mortier- en FO (Forward Observer) groepen van onze eenheid. Gedurende deze week werd er intensief getraind op verschillende aspecten van vuursteun en samenwerking, met als doel de operationele effectiviteit en inzetbaarheid te verhogen.

De week begon op maandag met logistieke voorbereidingen en een plaatstest voor alle deelnemende vuursteuneenheden. Tijdens deze voorbereidingsdag was het zaak voor de FO- en mortiergroepen om de laatste voorbereidingen te treffen om goed beslagen ten ijs te komen voor de komende week.

Op dinsdag werd het trainingsschema gestart met een wisselprogramma. Op de schietbaan werd er getraind met live fire exercises, waarbij de focus lag op precisie en het trainen van procedures. Daarnaast werd er scenariotrainning in de SIM uitgevoerd, waarbij complexe gevechtssituaties werden nagebootst. Dit bood de FO's de kans om in realtime beslissingen te nemen en zo de impact van eigen acties op grotere operaties te simuleren.

Een belangrijk onderdeel van de schietweek was het vuursteunoverleg, waar de Standard Operating Procedures (SOP's) op het gebied van vuursteun binnen het bataljon werden besproken. Dit overleg zorgde ervoor dat de procedures voor vuursteunoperaties voor iedereen helder waren. Daarnaast gaf elke afzonderlijke eenheid een update

van de eigen troepen. Door deze gezamenlijke sessie werd de samenwerking verder versterkt, wat essentieel is voor de effectiviteit van toekomstige missies.

Woensdag ging het wisselprogramma verder. Naast de schietbaan en de SIM werd er ook scenariotrainning in het veld uitgevoerd. Deze drie onderdelen zorgden voor een effectieve trainingsdag.

De donderdag stond in het teken van onderhoud en de afsluiting van de schietweek. Concluderend kunnen we stellen dat de schietweek op het ASK een waardevolle ervaring was waarin de technische vaardigheden, samenwerking en coördinatie verder verbeterd zijn.

Dienjaar: twee stappen tot de familie

Fuselier der Tweede Klasse Berat Danisman

“Deze zit prima hoor, mevrouw,” zei ik op mijn tweede dag van het Dienjaar, terwijl ik bij de KPU in Soesterberg met een overvolle winkelwagen stond, gevuld met spullen van ‘de Baas’. Ik had geen idee dat dit het begin zou zijn van een acht maanden lange reis vol zweet, kameraadschap en groei. Na de BOKL, de Berentest en uitdagende oefeningen als SAJU en Strong Fuselier, bleven er nog twee stappen over voordat ik écht tot de militaire familie behoorde: de Rode Paddentest en de beëdiging.

De nieuwkomers bij het 17e Pantserinfanterie Bataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene zijn te herkennen aan hun rode padje achter het regimentsembleem. Pas na het succesvol afronden van de Rode Paddentest mogen zij het koninklijke oranje-blauwe pad dragen. Tijdens de test ontmoette ik de regimentsadjutant, die met trots vertelde over de oorsprong van ons regiment: van de vlucht naar

Engeland na de Nederlandse capitulatie tot de landing in Normandië onder leiding van Luitenant-kolonel De Ruyter van Steveninck. Vol enthousiasme probeerde ik de stof tot mij te nemen en aantekeningen te maken.

Die dag stond voor mij in het teken van verbinding – zowel met het Regiment als met het land. In het leger dragen we allemaal een gelijk uniform, met hier en daar kleine verschillen: een baret, een patch of een rang. Toch voel ik me soms opvallend anders. Ten eerste door mijn donkerzwarte haar en mediterrane huidskleur. Ten tweede door mijn plicht als moslim om vijf keer per dag te bidden, dus ook tijdens mijn dienst. Ondanks mijn kleur, religie en afkomst draag ik als oud-strijders liefde voor ons Nederland. Ik heb dan wel Turks bloed, maar dat pompt door een Nederlands hart.

Na het afronden van de Rode Paddentest hoefde ik alleen nog maar beëdigd te worden om er écht bij te horen. De beëdiging was een plechtig moment. Terwijl de vaandelwacht in rood-wit ceremonieel tenue opgesteld stond en familie en kameraden toekeken, sprak ik mijn belofte uit. Mijn hand aan het vaandel en stem vol overtuiging: “Ik beloof trouw aan de Koning, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de krijgstucht. Dat beloof ik!”

Na afloop kregen we ons invasiekoord uitgereikt – een symbool van het Regiment en van de verbondenheid met zowel de huidige Fuseliers als de oude veteranen die in Normandië vochten. Vervolgens sprongen we traditiegetrouw in het water om de invasiekoorden “nat” te maken, als eerbetoon aan hen die ons voorgingen “Zij te water, wij te water”. Toen ik mijn natte invasiekoord een plekje gaf in mijn kamer op de legering, voelde ik het besef dat ik er nu écht bij hoorde: een familie die het verleden eert en klaarstaat voor één ding – beschermen wat ons dierbaar is.

D “Springbok” Compagnie

Verkenners trainen in- en exfiltratie tijdens wateroversteekoefening

Voor het verkenningsspeloton behoort de in- en exfiltratie tot de kern van hun taak. Deze cruciale taak moet onder alle omstandigheden kunnen worden uitgevoerd, ongeacht terrein, weersomstandigheden of mogelijke vijanddreiging. Om dat vermogen te versterken startte het verkenningsspeloton onlangs met een intensief trainingsblok gericht op wateroversteken.

Tijdens een praktijkoefendag op het Beatrixkanaal oefenden de verkenners verschillende methoden van wateroversteek, zowel mét als zonder het gebruik van boten. De training markeerde het begin van het themablok wateroversteek, waarin aandacht wordt besteed aan de technieken en procedures die noodzakelijk zijn om veilig en onopgemerkt waterhindernissen te passeren.

Gedurende de oefening werden de bootprocedures geoefend en maakten de verkenners overtochten met behulp van een drijfpakket. De opgedane kennis en de nieuw ontwikkelde procedures zijn zorgvuldig vastgelegd. Deze basis dient als fundament voor verdere verfijning tijdens toekomstige tactische trainingen, waarin de technieken onder meer realistische omstandigheden verder worden doorontwikkeld.

Met deze training vergroten de verkenners hun vermogen om ongezien richting hun opdrachtgebied te verplaatsen en veilig terug te keren naar eigen troepen. Het is een investering in vakmanschap, paraatheid en de professionele standaard waar het verkenningsspeloton dagelijks voor staat.

Strong Fuselier: een gouden resultaat voor de Dcie en Anti Tank

Tekst: R. Hauser GPC AT 2

Tijdens de recente Strong Fuselier oefening stonden we voor een mooi maar uitdagend traject. De oefening Strong Fuselier is zoals altijd een oefening waarin verschillende opdrachten aan bod komen. Het was een test van uithoudingsvermogen, samenwerking, mentale veerkracht en een ware toets op niveau 1 en 2. Vanaf het eerste moment was duidelijk dat dit geen gemakkelijke opgave zou worden. De dagen waren lang, het tempo hoog en de omstandigheden

allesbehalve comfortabel, precies zoals het hoort bij een oefening die het beste in eenheden naar boven wil halen.

Toch heerste er vanaf het begin een positieve sfeer binnen onze groep. Onze aanpak was effectief en het gezamenlijke doel was helder. Presteren en laten zien waartoe we als eenheid in staat zijn. De oefening bracht niet alleen fysieke uitdagingen met zich mee, maar had ook zeker zijn leuke

momenten. We hebben te allen tijde de moed hoog proberen te houden door met elkaar te lachen wanneer dat kon en we werden daardoor ook vaak warm ontvangen door de opdrachtverstrekkers.

Met ruim 29 deelnemende groepen lag de lat hoog, want iedereen wist dat slechts een klein aantal teams de felbegeerde gouden coin zou ontvangen, een symbool van uitzonderlijke prestatie en teamwork. De concurrentie was stevig, de marges klein en elke fout kon het verschil maken tussen brons, zilver en goud.

Het programma zat goed vol met ruim 15 opdrachten. Opdrachten die deze Strong Fuselier terugkwamen om onze niveau 1 te testen waren onder andere OVG, ZHKH, CFF, loopgraaf en gelegenheidsaanval. Voor de afwisseling zaten er ook fysieke opdrachten in zoals roeien, speedmarsen en abseilen. Al met al een vol programma met veel afwisseling om ons op een breed spectrum te testen en te conditioneren.

Na dagen van inspanning, doorzettingsvermogen en verschillende opdrachten kwam de oefening in Oirschot weer tot zijn einde. Tot onze trots werd onze groep tijdens de uitreiking uitgeroepen tot een van de drie winnaars van de gouden coin. Uiteindelijk bleken er dus slechts drie groepen van de 29 sterk genoeg om de gouden coin te verdienen. Wij ontvingen die samen met een groep van de Dcie

en een team van de Acie die bovendien ook de Toon de Bresser trofee wisten te winnen.

Voor de Dcie betekende dit een bijzonder resultaat: twee teams die de hoogste onderscheiding wisten te behalen. En ook voor onze eigen eenheid Anti Tank was het een bevestiging van onze eigen kracht, iets wat we maar al te graag aan het hele bataljon willen laten zien.

Strong Fuselier heeft ons niet alleen fysiek sterker gemaakt maar ook hechter als team. We hebben laten zien dat we als eenheid, ongeacht de uitdaging, in staat zijn om het verschil te maken. En dat is iets waar we met recht trots op mogen en moeten zijn.

Uit de museumvitrine

De Fuselierssabel

Het, met het K.B. van 18 april 1946 opgerichte, Regiment Prinses Irene werd op 1 juni 1948 door de toenmalige Koningin Wilhelmina verheven tot garderegiment. Dezelfde eer viel ook te beurt aan de Regimenten Grenadiers en Jagers. In de naoorlogse periode van grote schaarste was het verwerven van de ceremoniële uniformen voor de garderegimenten geen gemakkelijke opgave. Ontwerper Frans Smits Sr. moest met minimale kosten de garderegimenten in stijl zien aan te kleden en (her)gebruik van bestaand materiaal lag daardoor voor de hand. De oude, in voldoende mate beschikbare sabels model 1897 t.b.v. het ceremoniële tenue voor het Garderegiment Prinses Irene pasten hier uitstekend bij. In de Rotterdamse haven werd een partij Britse politiehelmen ontdekt, die als basis voor het hoofddeksel van het (toekomstig Garde) Regiment Prinses Irene dienst gingen doen. (Zie Kamphuis, P. "Op Mars met Traditie", pag. 39 en 40)

Op 6 september 1948 vond de inhuldiging van Koningin Juliana plaats in de Nieuwe Kerk vlak naast het Paleis op de Dam. Met een erewacht in het nieuwe ceremoniële tenue op de Dam droeg het Garderegiment Prinses Irene bij aan de plechtigheden tijdens de inhuldiging van de nieuwe vorstin. Na de inhuldiging maakte Koningin Juliana met haar

Tekst: Luitenant-kolonel der Fuseliers b.d. Andy van Dijk

gezin een rijtoer door Amsterdam. Tijdens deze rijtoer paradeerde de ere-compagnie van het Garderegiment Prinses Irene voor de eerste maal in het ceremoniële tenue.

Eind mei slaagde onze conservator, Hans Sonnemans, erin om via Marktplaats een uniek en oud exemplaar “Fuselierssabel” (model 1897) te bemachtigen. Deze sabel werd al rond 1900 gemaakt, maar moet (waarschijnlijk in 1948) zijn verchroomd en hergebruikt t.b.v. het nieuwe ceremonieel tenue voor het Garderegiment Prinses Irene. Dit sabel ontbrak in de Regimentsverzameling Brigade en Garde Prinses Irene en is daarmee een unieke en buitengewoon waardevolle aanvulling op onze collectie.

Bronnen: Regimentsverzameling Brigade en Garde Prinses Irene (Hans Sonnemans), www.fuseliers.nl, De Vaandeldrager Nr. 125 blz. 18 en “Op Mars met Traditie” (P. Kamphuis)

Orange-Deal

Operatie Orange-Deal: het Brits-Nederlandse drama in de Bommelerwaard, deel II

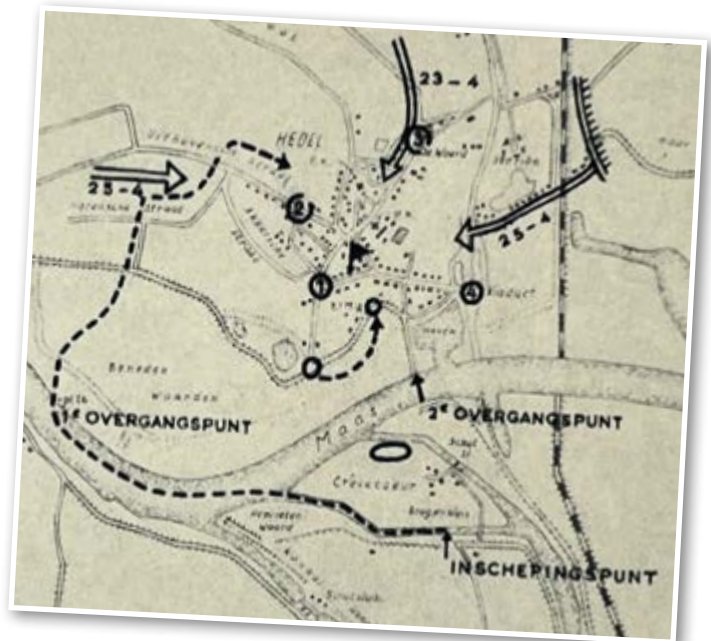
Tekst: Sietse Kenter

Tachtig jaar geleden stond de Prinses Irene Brigade voor een van de zwaarste beproevingen in haar geschiedenis: Hedel, april 1945. Onder de gelederen van het regiment wordt er nog altijd met trots teruggekeken naar deze strijd, terwijl de operatie waarvan deze deel uitmaakte geen succes kan worden genoemd. De bredere Geallieerde poging om de Bommelerwaard te bevrijden was mislukt, en dat op de vooravond van de vrede. Om deze mislukking te duiden staan we in drie edities van de Vaandeldrager stil bij Operatie Orange-Deal. In de vorige uitgave (nummer 149) zijn de motieven en de veelbelovende start van de Geallieerde aanval aan bod gekomen. In deze editie zal ingegaan worden op het verloop van de operatie en de factoren die zouden leiden tot zijn mislukking.

Gevecht van man tot man

We vervolgen waar de vorige uitgave stopte. De Brigade had in de vroege ochtend van 23 april met succes een bruggenhoofd geslagen bij Hedel. De Nederlanders kwamen hier aanvankelijk slechts weinig weerstand tegen, maar in de ochtenduren die volgden veranderde dit. Achtergebleven Duitse troepen begonnen de Nederlandse troepen hier en daar met scherpshuttersvuur te belagen, totdat om 11:00u de eerste serieuze tegenaanval werd gelanceerd vanuit het noorden. Het 3e Peloton had zich daar te geïsoleerd opgesteld rondom boerderij De Woerd, wat het kwetsbaar maakte voor infiltratie via de huizen langs de weg. En zo geschiedde. Een gedeelte van het 3e Peloton raakte afgescheiden van de rest van de eenheid, waardoor de eerste Nederlandse slachtoffers vielen. Commandant van de 1e Gevechtsgroep, Majoor Arnold Paessens, en zijn opvolger-commandant, Luitenant Willem De Roos, gingen vanuit hun commandopost in het centrum van Hedel op verkenning richting het 3e Peloton maar stuitten al snel op Duits mitrailleurvuur. De Duitsers waren met circa 30 man al diep doorgedrongen in het dorp. Paessens beval daarop

De Roos om een tegenaanval te lanceren met het 1e Peloton en een sectie van het 2e Peloton – de enige beschikbare reserve op dat moment.

Schematische kaart van de 1e Gevechtsgroep in Hedel, 22-25 april, 1945

Gesteund door de Nederlandse artillerie ten zuiden van de Maas met danger close maar accuraat vuur bestormden Luitenant De Roos en zijn manschappen de Duitse troepen die zich hadden verschanst in het dorp. Het gevecht dat volgde in de ruïnes van Hedel was er een van man tot man. Zo blijkt ook uit de cijfers die Paessens later over deze strijd zou geven. Van de achttien Duitse doden en vijf gewonden rekent hij 50% aan kogels toe, 20% aan handgranaten, en 10% aan bajonetsteken. De rest was vermoedelijk slachtoffer geworden van het artillerie- en mortiervuur. Aan Nederlandse zijde vielen drie doden en zeven gewonden, waarvan één door

een bajonetsteek en één door een kolfslag. Na uren van dit brute geweld wisten de Nederlanders tegen 18:00u Hedel volledig te zuiveren van Duitse troepen en werden de posities ten noorden van het dorp versterkt. De aanval was gepareerd en het bruggenhoofd voorlopig veiliggesteld. Luitenant De Roos zou voor zijn persoonlijke leiderschap tijdens deze actie later de hoogste militaire onderscheiding ontvangen: de Militaire Willems-Orde.

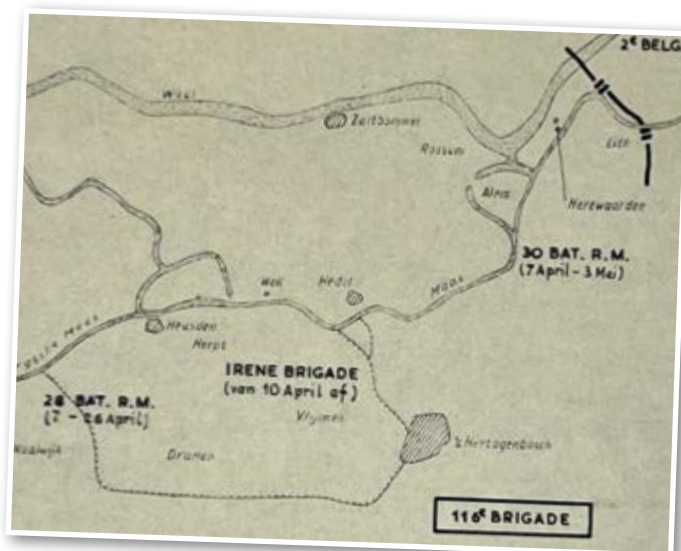

Soldaten van de Prinses Irene Brigade op jacht naar scherpshutters, plaats onbekend, 1944-45

Problemen op de flank

Terwijl de Nederlandse troepen Hedel op die vroege morgen van 23 april binnenliepen hoorden zij vanuit het oosten de doffe knallen van het gevecht aan de Britse sector. Daar was Deal diezelfde nacht van start gegaan. Ook hier was de aanval vertraagd doordat de assault boats per hand moesten worden gedragen naar de oversteekplaatsen. Pas om 05:15u waren de twee aanvallende compagnieën, Compagnie A en Compagnie X, de Maas overgestoken naar hun eerste doelwit: het eiland van Alem. In het dorp Alem kwamen de Britse mariniers enkel lichte tegenstand tegen die al snel werd geneutraliseerd. Hiermee was ook hun eerste doel behaald, zodat fase twee in gang kon worden gezet: de oversteek van de Oude Maas naar Kerkdriel. Bevelhebber van Compagnie A, Kapitein Poole, gaf deze opdracht aan het 7e Peloton, dat om 07:00 rapporteerde in Kerkdriel te zijn aangekomen en waar wederom slechts lichte weerstand werd geboden door de Duitse troepen. Nu was het een kwestie van ingraven en wachten op de Nederlandse patrouille vanuit Hedel om de bruggenhoofden te verenigen. Maar waar bleef deze?

De taak om het contact te leggen met de Britten in Kerkdriel viel toe aan Luitenant D.J. Rueb's 4e Peloton. Dit peloton was slechts enkele weken eerder gevormd en bestond uit pas opgeleide rekruten van de aanvullingstroepen zonder enige gevechtservaring. Nu hadden ze in hun vuurdoop

Schematische kaart van de 116e Brigade stellingen aan de Maas, april 1945

een cruciale taak toegewezen gekregen van Majoor Paessens. Rond 11:00u 's ochtends ontving Rueb het bevel van Paessens om twee patrouilles van vier man richting Kerkdriel te sturen. De rekruten van Rueb waren nog maar net vertrokken of ze ondervonden al mitrailleurvuur vanaf de dijk ten oosten van het station. Door de eerder beschreven Duitse tegenaanval op het 3e Peloton was het onmogelijk om de mitrailleurstelling via het noorden te omzeilen, en het terrein ten zuiden van de dijk bood te weinig dekking. En dus waren Rueb's patrouilles gedwongen terug te keren naar hun posities bij het viaduct.

Het plan staat onder druk

Als Majoor Paessens' troepen al rond 04:00u Hedel hadden betreden, waarom had het dan nog tot 11:00u geduurd totdat het bevel werd gegeven om richting Kerkdriel uit te breken? Deze vraag is lastig te beantwoorden, aangezien Paessens hier zelf nergens uitspraak over doet. Een plausibele verklaring kan zijn dat hij eerst Hedel volledig gezuiverd wilde hebben voordat hij zich zou richten tot het uitbreiden van het bruggenhoofd. De optimistische inlichtingen die hij van tevoren had gekregen over de lichte Duitse bezetting hebben waarschijnlijk bijgedragen aan deze beslissing. Immers als er inderdaad slechts enkele Duitsers in de Bommelerwaard waren, waarom zou hij dan onnodige risico's nemen door Rueb naar Kerkdriel te sturen voordat hij er zeker van was dat Rueb's rug gedekt was? Het feit dat deze cruciale taak toeviel aan slechts één peloton rekruten, dat ook nog eens een defensieve positie moest handhaven, bewijst dat er weinig tot geen Duitse tegenstand werd verwacht.

Desondanks zijn er dankzij deze keuze kostbare uren verloren gegaan; uren die de Duitse troepen konden gebruiken om hun stelling in te nemen en te versterken voor de komst van Rueb's 4e Peloton. Toen dit peloton uiteindelijk rond 11:00u kwam, was precies de Duitse tegenaanval op het 3e Peloton in het noorden begonnen. Het momentum was verloren, en verdere pogingen om richting de Britten bij Kerkdriel uit te breken werden niet ondernomen. Paessens trok de patrouille-opdracht diezelfde middag in.

Waarom werd deze cruciale voorwaarde voor het succes van Operatie Orange-Deal zo makkelijk terzijde geschoven? Op het moment dat de kogels Paessens om de oren vlogen in het centrum van Hedel moet hij hebben beoordeeld dat zijn enige reserves het hardst nodig waren in het afwenden van de Duitse tegenaanval, en niet in het uitbreken naar het oosten. En dit is een begrijpelijke keuze. Als de Duitse troepen niet direct uit het centrum van Hedel werden verdreven liep het bruggenhoofd gevaar en zou een succesvol einde van de operatie hoe dan ook buiten bereik raken, om nog niet te spreken over het potentieel verlies aan manschappen bij een chaotische evacuatie. Toen dit gevaar uiteindelijk tegen 18:00u geweken was waren de Britten al in de problemen geraakt bij Kerkdriel.

Majoor Arnold Paessens in Normandië, augustus 1944

Chaos in de Britse sector

Het Britse 7e Peloton van Compagnie A was die ochtend zonder veel tegenstand Kerkdriel binnengewandeld, waar een enthousiaste menigte hen begroette. Met informatie van de bevolking wisten de Britten een groepje Duitsers gevangen te nemen en het dorp geheel te zuiveren van de vijand. Volgens ooggetuigen in Kerkdriel nestelden de Britse mariniers zich vervolgens op hun gemak in en vertelden ze dat versterkingen hen diezelfde middag zouden bereiken. Dit moet verwijzen naar de Prinses Irene Brigade in Hedel, aangezien er geen verdere Britse reserves waren achtergehouden voor de versterking van Kerkdriel. Maar de rust zou van korte duur zijn.

De gebeurtenissen die hierop volgden blijken ingewikkeld te reconstrueren. Er is geen documentatie van het 7e Peloton of Compagnie A bewaard gebleven, en de administratie van het 30e Bataljon geeft geen verdere details. Het enige dat we

uit het oorlogsdagboek van het 30e Bataljon kunnen opmaken is dat het 7e Peloton om 12:00u strong opposition tegenkwam, waardoor Kapitein Poole om 13:00u het 9e Peloton als versterking naar Kerkdriel zond. Uit de verslagen van ooggetuigen en Britse veteranen blijkt dat de Duitse tegenaanval hun posities wist te infiltreren en hen dwong tot terugtrekking. Rond 15:00u waren de twee Britse pelotons de controle over Kerkdriel verloren. Circa 40 mariniers raakten vermist in de terugtocht. De helft van hen werd uiteindelijk gevangengenomen, het andere deel vocht nog de rest van de dag en nacht door aan de oever van de Oude Maas voordat ze wisten te ontsnappen naar de overzijde.

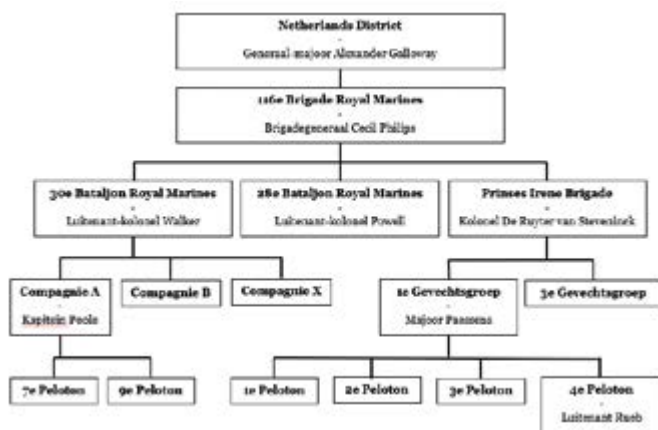
Overzichtskaart van het 30e Bataljon Royal Marines bij Alem en Kerkdriel, april 1945

Hoe kan het dat deze Royal Marines, wereldwijd beroemd en berucht om hun militaire kwaliteiten, zo eenvoudig waren verdreven door de Duitse tegenaanval? Allereerst omdat ze enkel mariniers waren in naam. De 116e Brigade Royal Marines bestond voornamelijk uit landingsvoertuigen en garnizoenspersoneel van de Royal Navy, dat was gemobiliseerd als infanterie als gevolg van grote tekorten bij het Britse leger. Het had niet de geharde commando-opleiding gevolgd zoals de andere Royal Marine eenheden. Het 30e Bataljon Royal Marines dat hier deel van uitmaakte had de kortste training van allemaal. Na een vluchtige opleiding van twee weken in het Verenigd Koninkrijk en vier weken in het Brabantse Bergen op Zoom was het bataljon naar het front gestuurd. Opvallend is dat Compagnie A van dit bataljon bij de laatste inspectie voor het vertrek naar het front als het slechtst presterend werd aangeduid door commandant Thomas Walker. De taak om Kerkdriel te veroveren en te consolideren was daarmee dus toegevalen aan de minst bekwame compagnie van het slechtst getrainde bataljon in een brigade van vluchtig gemobiliseerd marinepersoneel. Van een elite-eenheid was allerm minst sprake.

Een discutabele tactiek

Met de terugtocht in de Britse sector en de gefaalde uitbraak in de Nederlandse sector stond Orange-Deal er in de middag van 23 april slecht voor. Brigadegeneraal Cecil Philips, commandant van de 116e Brigade, moest ingrijpen. Om 15:15u belde hij het hoofdkwartier van de Prinses Irene Brigade om kolonel De Ruyter van Steveninck mede te delen dat de operatie beperkt zou worden in omvang. Er zouden geen verdere pogingen worden ondernomen om de bruggenhoofden te verenigen of uit te breiden, wat betekende dat Orange-Deal definitief was mislukt. De Duitse tegenstand was heviger geweest dan verwacht, en de rekruten van Luitenant Rueb's 4e Peloton en Kapitein Poole's Compagnie A was het niet gelukt om elkaar te bereiken. De vraag rijst op: was de missie die hun was opgelegd wel goed doordacht?

Zo is het merkwaardig dat aan de Nederlandse zijde slechts acht onervaren aanvullingstroepen op pad werden gestuurd richting Kerkdriel om de Britten te bereiken. Uit deze minimale inzet van manschappen, die pas zeven uur na de aankomst in Hedel vertrok, blijkt niet dat Paessens of Rueb de oostwaartse patrouille als een topprioriteit zagen. Maar ook Walker's 30e Bataljon had de aandacht niet gericht op de link-up met de Nederlanders. Hoewel twee pelotons van Compagnie A de oversteek naar Kerkdriel hadden gemaakt, was de rest van die compagnie en Compagnie X op het eiland van Alem gebleven. De derde compagnie van het bataljon, Compagnie B, was in reserve beschikbaar om bij te springen in Kerkdriel, maar werd in plaats daarvan ingezet op de uiterste rechterflank om de nauwe landengte tussen de Waal en de Maas bij Heerewaarden te bezetten. Direct valt op dat het Britse 30e Bataljon hiermee op de eerste dag drie keer zo veel manschappen tot haar beschikking had dan de Prinses Irene Brigade met slechts één gevechtsgroep.

De commandoketen achter de eenheden betrokken bij Orange-Deal

Waarom viel de opdracht om de bruggenhoofden te verenigen dan toe aan de dun verspreide 1e Gevechtsgroep van Majoor Paessens? Philips had deze taak beter kunnen geven aan het 30e Bataljon, dat meer manschappen tot haar beschikking had om westwaarts richting Hedel op te rukken. Walker had op zijn beurt meer van zijn mankracht op zijn linkerflank bij Kerkdriel kunnen concentreren, en Paes-

sens had meer haast kunnen maken met het uitsturen van Rueb's patrouille. Uit alles blijkt dat de eenheden die de strijd leverden zich niet al te druk maakten om de vereniging van de bruggenhoofden. Wie dat zeker wel deed was Philips, die weinig details over de strijd in zijn oorlogsdagboek noteerde maar wel tot twee keer toe het uitblijven van de Nederlandse patrouilles benoemt. Het was hem kennelijk niet gelukt om de noodzaak van deze taak duidelijk te maken aan de officieren onder zijn commando.

De Duitse verrassing

Maar de grootste factor in de mislukking van Orange-Deal was de onjuiste inschatting van de vijandelijke intenties. Zoals beschreven in de voorgaande uitgave van de Vaandel-dragers, was de aanval opgezet vanuit de overtuiging dat de Bommelerwaard slechts licht bezet was door Nederlandse SS'ers en Duitse sabotage troepen van de Luftwaffe, zogenaamde Sprengkommando's. Alles leek erop dat de vijand de Bommelerwaard grotendeels had geëvacueerd, en dat de laatste overblijvers zich spoedig zouden terugtrekken. De werkelijkheid was anders. De Nederlandse SS'ers van het 2e Bataljon, 83e SS-Freiwilligen Grenadier Regiment, waren vlak voor de aanvang van Orange-Deal verplaatst naar de Grebbelinie om de Canadese opmars het hoofd te bieden. Maar wat Philips' inlichtingen niet hadden gezien, is dat het 112e Marine-Schützen Regiment voor hen in de plaats was gekomen en meerdere compagnieën in de Bommelerwaard had. Met name bij Zaltbommel bevond zich een concentratie van troepen, in tegenstelling tot wat de inlichtingenrapporten van Philips zeiden.

Net als de Sprengkommando's van de Luftwaffe waren deze gemobiliseerde marine-eenheden niet opgeleid als infanterist, en waren ze als nood-opvulling naar het front gestuurd. Het waren deze geïmproviseerde eenheden die in de late ochtend van 23 april de Duitse tegenstoot hebben uitgevoerd bij Hedel en Kerkdriel. En hoewel ze bij Hedel zouden worden teruggedrongen door de mannen van de Prinses Irene Brigade, is het verrassend dat deze slecht getrainde eenheid op beide bruggenhoofden met een dermate krachtig antwoord kon komen en de Britten zelfs wist te verjagen. Het was de inzet van deze troepen die het tij op die cruciale eerste dag wisten te keren tegen de Geallieerden.

Zo was het lot van Operatie Orange-Deal al in de middag van 23 april bezegeld. De 116e Brigade had met de Nederlanders bij Hedel een bruggenhoofd weten te slaan, en met de Britten bij Alem, maar een verdere uitbraak zat er niet meer in. Toch zou de Strijd om de Bommelerwaard nog dagen voortduren, en moest de zwaarste beproeving nog komen voor de mannen van de Prinses Irene Brigade in Hedel. In de volgende editie van de Vaandeldrager zal de slotstrijd om Hedel centraal staan, evenals de kwestie of Orange-Deal zinloos was geweest, zoals sommigen sindsdien hebben beweerd.

Voor het gratis ontvangen van het gehele onderzoek of andere vragen/opmerkingen kunt u mailen naar: sietsekenker@gmail.com

Save the date 85 jaar GFPI

Vrijdag 28 augustus 2026 vieren we het **85-jarig bestaan** van het **Garderegiment Fuseliers Prinses Irene**.

Een bijzondere mijlpaal die we graag samen met u willen vieren. De dag start traditioneel met een appèl, waarna het kazerne-terrein wordt omgevormd tot een feestelijke ontmoetingsplaats. U kunt rekenen op een gevarieerd programma voor jong en oud, met onder meer live muziek, een kinderspeelplein, museumbezoek, Calvados-proeverij, reenactment Irene Brigade, static show met voertuigen van de afgelopen 85 jaar, de nieuwe uitrusting en er spelen diverse films met historische en recente beelden van het Regiment in de filmzaal.

Voor bezoekers die met het openbaar vervoer reizen, wordt er een **pendeldienst** ingezet tussen **station Best** en de kazerne.

Vanaf 1 april 2025 kunt u zich aanmelden via www.fuseliers.nl.

Meer informatie – waaronder het volledige programma, tijden en praktische details – wordt vanzelf en tijdig met u gedeeld, o.a. in Vaandeldrager 151 in april.

Wij kijken ernaar uit u op **28 augustus 2026** te mogen verwelkomen en er samen een onvergetelijke dag van te maken!

Beste Regimentsgenoten,

Het nieuwe jaar nadert, tijd om terug te kijken op het afgelopen jaar, een jaar vol betekenisvolle momenten binnen het Garderegiment. De 84e Regimentsjaardag, de reis naar Normandië met het genootschap, de viering van 80 jaar Den Haag en de onthulling van het plaquette in Pont Audemer herinneren ons aan onze rijke geschiedenis en tradities.

Ook dit jaar hebben we onze verbondenheid als Regiment volop getoond. Tijdens Prinsjesdag, de beëdiging in Hedel, de commandooverdracht, het Kinderweekend, diverse reünies en de Veteranendag stonden we samen stil bij wat ons bindt. We ontvingen onze vrienden uit Wolverhampton en tijdens de jaarlijkse reis naar Engeland werd opnieuw duidelijk hoe sterk onze internationale banden zijn.

Tegelijkertijd hebben we afscheid moeten nemen van dierbare regimentsgenoten; hun inzet en herinnering blijven een blijvende inspiratie voor ons allen.

Dankzij jullie betrokkenheid, inzet en trots blijft het Regiment levendig, hecht en toekomstgericht. Daar mogen we met elkaar oprecht trots op zijn.

Nu is het tijd om stil te staan, te genieten van elkaar en van de feestdagen. Wij wensen jullie allen een warme kerst, een gezond en gelukkig 2026. We kijken ernaar uit elkaar volgend jaar weer te ontmoeten en we maken er samen een mooi jaar van!

Regimentscommandant GFPI,

Luitenant-kolonel der Fuseliers Björn Wijnen

Regimentsadjutant GFPI,

Adjudant der Fuselier Peer Bakkes